

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Stefana Kr.
Niedz. Pociesz. NMP.
Pon. św. Rozalii P.
Wt. św. Wawrzyńca.
Sr. św. Zacharyasza.
Czw. św. Jana.
Piąt. NARODZ. NMP.

Wschód słońca godz. 5 m. 14
Zachód słońca godz. 6 m. 44
Dług. dnia godz. 13 m. 30
Ubyło dnia g. 3 m. 15

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 3 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięczn. " " 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 3.

Nr. telefonu 593.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 2 września 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

KONIAK SZUSTOWA

AKCYJNE TOWARZYSTWO MIĘDZYNARODOWE SZKÓŁ JĘZYKÓW BERLITZA
THE BERLITZ SCHOOLS. OF. LANGUAGES.

Kapitał 7.200.000 franków.

Przeszło 300 szkół BERLITZA rozrzuconych po całym świecie.

W poniedziałek dnia 4-go września

Otwarcie kursów Berlitz

W ŁODZI, Nowy Rynek № 2. — — Telefonu 7-43.

Już przeszło 30 lat wykładają w szkołach Berlitz

z wyjątkiem

i korespondencją handlową w tychże językach.

Jezyki Nowożytnie

LEKCYE ODDZIELNE I W GRUPACH.

Lekcja próbna bezpłatnie. — Żądać prospektów A. bezpłatnie. — Kancelarya otwarta od godziny 9-ej rano do godziny 10-ej wieczorem codziennie dla otrzymania objaśnień i zapisów.

2811-4-1

GRAND BAR

PIOTRKOWSKA
№ 72.

Dziś i codziennie wieczorami koncertuje KWARTET warszawski

P. K. HULLA.

Bafet, kuchnię i piwo znane z dobroci poleca

ZARZĄD. 2833

Teatr Popularny

Konstantynowska 16.

Pierwsze przedstawienia w sobotę dnia 2-go września wieczorem:

„Zawisza Czarny”

poemat historyczny w 7-ia odsłonach Kazimierza Tetmajera. W niedzielę

„Ulani księcia Józefa”

głośna kom. w 5 akt. ze śpiewami i tańcami. Bilety wcześniej nabywać można w cukier- ni p. Ulrichsa od d. 26-go sierpnia róg Zielonej i Piotrkowskiej. 3785

Teatr polski A. ZELWEROWICZA (Cegielniana 63).

We czwartek 7 września r. b. o g. 8 m. 15 wiecz.— otwarcie sezonu

po raz pierwszy „Samuel Zborowski”

dramat w 4-ach aktach I. Słowackiego (scenizacja W. Feldmana, reżyseria A. Zelwerowicza), poprzedzony prelekcją W. Feldmana. — Nowa wspaniała wystawa. — Ilustracja muzyczna z preludjów Chopina. — Kasa sprzedaje bilety w cukier- ni W-go Roszkowskiego od wtorku, dnia 29-go b. m. od godz. 11-ej rano. 2825

Stan. Stef. MAKOW

Adwokat przysięgły

powrócił. 2859

Dla młodzieży i starszych:

1) Adam Mickiewicz — „Pan Tadeusz” wydanie ozdobne z ilustracjami St. Masłowskiego; cena w oprawie 2.50 kop., dla prenumerato- rów „Rozwoju” tylko 1.25 kop.

50% oszczędności opalu,
usuwa wilgoć
patent. MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA

Dr. W.P. Kłobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO

poleca

apteka W. DANIELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 420r

Denylista M. ARONSOHN

powrócił. Piotrkowska 101. 3272

Zakład freblowski J. Krakowskiej
16 Skwerowa 16 (obok parku.)

Przyjmuje dzieci od lat 3-eh. Konwersacja nie- miecka, rysunki, gimnastyka rytmiczna, śpiew, slójd, za- bawy, spacer, pogadanki.

Zapis dzieci codziennie prócz niedziel między 10 — 1 rano, 4 — 5 pp. 3338

W gimnazjum męskim imienia ś. p. **M. Witnowskiego** z wszelkimi prawami gimnazjów rządowych,

Ewangelicka № 18,

3332-5-1

są wakanse we wszystkich klasach, oprócz 6-tej. Prośby przyjmuje się codziennie w godz. 1—3. Dzieci rodziców chrześcian niezamożnych przyjmuje się na warunkach algowych i ze zmniejszonym wpisem.

Na czasie!

Przy ul. Piotrkowskiej № 87.
w księgarni

Stanisława Miszewskiego

wyprzedaż kajetów, piór, ołówków, teczek do książek i t. p. Książki szkolne do wszystkich szkół. Kalendarzyk szkolny „Satelita” dla uczniów i uczennic.

Proszę zapamiętać adres:

87 Piotrkowska 87.

2391

Reumatyzm i kwas moczowy.

W żadnym bodaj wypadku nie znajduje stare przysłowie: „Co zanadto—to niezdrowo”, w którym mądrość narodów skupiła to wszystko, czego ją nauczyło wiekowe doświadczenie pod względem praktyczności i rozsądku, bardziej bezpośrednio i racjonalnego zastosowania, jak w kwestjach fizjologicznych.

Nic jednak nie jest bardziej zdumiewające pod tym względem nad to, co nam jest wiadomem o kwasie moczowym. Rzecz ta zasługuje na należyte oświetlenie, gdyż jest ona, jak się o tem niebawem przekonamy, pierwszorzędnej wagi.

W stanie normalnym zawiera krew kwas moczowy, lecz w nader niewielkiej ilości; gdyż wydzielamy go z moczem zaledwie 50 centygrammów do 2-ch gramów na dobę. Ten kwas moczowy powstaje wskutek rozkładania się nukleiny w organizmie, lub też spalania się pokarmów w kiskach. Jest to więc strata, która jednak nie pociąga za sobą złych skutków, o ile wyżej wzmiankowany stosunek nie zostaje zachwiany.

Przeciwnie jednak, skoro tylko zawartość kwasu moczowego zacznie się z czasem zwiększać, natychmiast zauważymy częściowe lub zupełne najróżnorodniejsze zaburzenia, które znamionują tak zwaną artretyczną skazę moczową: podagra, piasek nerkowy, otyłość, migrenę, kamienie żółciowe, nerkowe lub pęcherzowe, zwapnienie tętnic, cukrzycę, choroby skórne, oraz całą gamę dolegliwości, zwanych reumatycznymi.

Czy osłabienie procesu odżywczego, spowodowane przez czynniki zewnętrzne, (zakażenie zarazkami, zatrucie, przeziębienie, przemęczenie, i t. d.) wytwarza nadmiar kwasu moczowego? Czyli też przeciwnie: nadprodukcja kwasu moczowego wywołuje upadek procesu odżywczego?

Oto zagadnienie sporne i budzące wątpliwości; a co do którego dotąd jeszcze specjaliści pogodzić się nie zdołali.

Gdybyśmy mieli wierzyć, na przykład, Hargowi i Pascaultowi, krew, która jest napozór alkaliczna, byłaby w rzeczywistości lekko kwaśna. Skoro się kwaśność zaostrza z jakiegokolwiek bądź powodu, natenczas składniki xanto-moczowe oraz ciała purynowe, już same przez się mało rozpuszczalne, kamienieją i zatrzymują się w tkankach. Gdy zaś następnie kwaśność się zmniejsza, składniki te zostają nanowo wchłonięte przez krew, gdzie drogą alkalizacji i pod wpływem czynników nieznanych, przebywają w stanie ciągłej groźby, bądź w formie rozpuszczalnej lub kolidalnej.

Jakakolwiek jednak byłaby wartość tej zwoźniczkiej teorii, której nie mniejszą zasługą jest logiczne wytłumaczenie dziwnych przemian artretycznych i zaostrzeń, jeden wszakże fakt pozostaje niezbitym, a mianowicie: istnieje zawsze zbieżność między nadmiarem kwasu moczowego, a objawami łagodnymi lub ostremi skazy moczowej reumatycznej. Jestli on przyczyną, czy skutkiem, czynnikiem zasadniczym, czy składnikiem wtórnym, przekłety kwas moczowy jest zawsze powodem obciążenia i bolesności mięśni, sztywnienia stawów, zwapnienia naczyń, zanieczyszczenia

krwi. Występuje on wreszcie niekiedy na powierzchni skóry w postaci odrażających wyrzutów.

Wobec tego, faktem stwierdzonym jest to, że nadmiar kwasu moczowego ma swe źródło po największej części w nadużyciu pokarmów zbyt obfitujących w ciała purynowe. Pierwszą tedy ostrożnością, jaką przedsięwziąć należy, aby zapobiedz temu nieszczęściu, jest, oczywiście, zaprowadzenie surowej diety. Ta jednak nie zawsze jest wystarczającą, nie tylko dlatego, że nagłe zmniejszenie ilości jąder komórkowych sprowadza również do krwi nadwyżkę kwasu moczowego, ale i dla tego, że nawet u pacjentów, mających odwagę ograniczenia się na odpowiednich porcjach, pewne tajemnicze idiosynkrazy stają niekiedy na przeszkodzie należytemu wykorzystaniu tego zabiegu. Dlatego też od niepamiętnych czasów zarówno chemicy, jak i terapeutycy szukali sposobu rozpuszczenia kwasu moczowego in vivo i ułatwienia w ten sposób w miarę tworzenia się szybkiego wyprowadzenia go z organizmu.

Początkowo zwrócono się w tym celu do lityny dla osiągnięcia miernych skutków; rzeczywiście bowiem moczan lityny wymaga dla rozpuszczenia 568 części wody. Zaczęły się tedy pojawiać stopniowo: piperazyna, która daje mocznik rozpuszczalny w 47 częściach wody, następnie lyzolina, której sole wymagają tylko 6-ciu części wody. Postęp był tem znaczniejszy, że jednocześnie wykryto inny środek rozpuszczający kwas moczowy: urotropinę, która dzięki swej łatwej rozpuszczalności w amoniaku i w formylu, ma jeszcze tą nadto zaletę, że jest cennym środkiem odkażającym.

To wszystko jednak nie wystarczało i pole do ulepszeń było otwarte. Zgodnie z komunikatami Akademii Medycznej w Paryżu z d. 10 listopada 1908 roku i Akademii Nauk z d. 14 grudnia tegoż roku ulepszenie to już zostało urzędywiście w postaci leku, powstałego dopiero co: Urodonalu Chatelaine'a, którego niezaprzeczonej wyższości nie przestają wysławiać liczni lekarze, odkąd mieli sposobność wypróbowania jego działania, nie mówiąc już o setkach uzdrowionych dzięki niemu chorych.

Trzydzieści siedm razy skuteczniejszy od lityny, urodonal jest połączeniem wyciągów z lizidyny, sidonalu (chinat piperazyny) i urotropiny, których połączone i wzmożone zalety posiada, dzięki takiemu połączeniu. Zawdzięcza on w szczególności urotropinie przyszłej zupełnej nieszkodliwości, a wskutek tego może być zażywany w ilościach nieograniczonych i powtarzany dowolnie, nie wywołując nigdy szkodliwego działania na nerki lub mózg, serce lub żołądek, jak to ma miejsce przy stosowaniu tylu innych, głośniejszych specyfików.

Wreszcie, żadnych zgoda przeciwwskazań; niema ani jednej formy artretyzmy, nawet w wypadkach reumatyzmu zniekształcającego, lub ekzemii, w którejby Urodonal nie dawał, mniej lub więcej szybko, wyników odpowiednich. Powoduje on prawdziwy potop, który oczyszcza wszystkie narządy od najdrobniejszych śladów trucizny moczowej, uspokaja bóle, rozpuszcza piasek moczowy, odkaża przewody moczowe i zapobiega nawrotom.

Wywody te wreszcie potwierdzają *expressis verbis*, wszyscy lekarze praktykujący, którzy robili

doświadczenia z urodonalem. Między innymi dr. Boureille, dr. Solo Lebovich (który rozwoził się szeroko w Gazette Médicale de Paris), prof. Maturi, dr. Jaubert i wielu innych. Nie jest więc zgoła zadziwiającem, że Urodonal Chatelaine'a otrzymał na ostatniej francusko-brytańskiej wystawie medal złoty i 2 „Grands prix” w Nancy i w Onito.

Dodać wreszcie należy, że francuskie ministerium marynarki zaprowadziło u siebie oficjalnie Urodonal Chatelaine'a na skutek jednogłośniego orzeczenia najwyższej rady zdrowia, oraz po wyczerpujących próbach w szpitalach morskich.

Zdaje się tedy, że nauka lekarska jest już w posiadaniu środka specyficznego, tak długo bezskutecznie poszukiwanego przeciw najgorszemu biczowi, ciężącemu nad ludzkością.

Urodonal Chatelaine'a znajduje się w sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Należy żądać Urodonalu Chatelaine'a, 278!

Prosimy osoby interesowane, które zamieszczają w „Rozwoju” ogłoszenia, aby raczyły zamawiać większe ogłoszenia o dzień wcześniej, w wyjątkowych zaś razach przed godziną 10-tą, drobne ogłoszenia do godziny 10 rano, gdyż ze względów technicznych nie możemy później zamawianych ogłoszeń pomieścić w bieżącym numerze i będziemy je zostawiali do dnia następnego. Wyjątek tylko czynimy dla nekrologów, które przyjmujemy do godziny 12-jej, a w nadzwyczajnych wypadkach i później.

Administracja „ROZWOJU”.

Gmach szkoły handlowej.

Szkoła handlowa kupiectwa łódzkiego rok szkolny rozpoczyna w nowym gmachu przy ulicy Dzielnej.

Gmach ten, zbudowany niezbyt estetycznie, bo w stylu koszarowym, posiada wszakże tę wysoką zaletę, że pobudowano go w sąsiedztwie parku miejskiego, mieści się więc przy sporej przestrzeni swobodnej, nie tamującej dostępu światła i powietrza. Zato wewnątrz gmachu jest nader umiejętnie wyzyskane. Z głównego wejścia schody boezne prowadzą do suteryny, gdzie mieszczą się: szatnia, bufet, mieszkania woźnych, kotły do ogrzewania centralnego i na wodę gorącą, kociołek do ogrzewania wody na prysznic dla tych uczniów, którzy w domu nie mają kąpeli. Wprowadzenie tej nowości w uczelni, by ucznia od zarania jego młodości przyzwyczajając do utrzymywania ciała w czystości, zasługuje zewszęchmilar na uznanie.

Z tegoż głównego wejścia schody szerokie, wygodne wiodą na obszerny korytarz, przecinający cały gmach szkolny. Na lewo od wejścia na korytarz po paru schodach idzie się do sali gimnastycznej, stanowiącej oddzielny budynek parterowy, dobrze oświetlony, posiadający możliwie dobrą wentylację, a mogącej swobodnie pomieścić przeszło 400 osób dorosłych. W niej też odbywać się będą zabawy i popisy.

Na wprost drzwi wejściowych głównych prowadzą szerokie schody na wyższe piętra. Na prawo zaś, z korytarza tego wchodzi się do gabinetów przyrodniczych, posiadających już dość bogate zbiory, a dyrektor szkoły, p. Kloss, w krótkim czasie spotlewa się znacznej liczby okazów, mających należeć z zagranicy.

Dalej z lewej strony korytarza jest biblioteka dla profesorów, poza nią gabinet lekarza szkolnego i wygodka, po prawej zaś stronie poczekalnia dla interesantów, kancelarya, gabinet dyrektora, sala posiedzeń dla profesorów, przy końcu korytarza prowadzą schody na wyższe piętra, schody na podwórze i do suteryny, oraz wejście do mieszkania intendenta gmachu szkolnego.

Z wejść i schodów tych korzysta tylko służba szkolna, a w razach wyjątkowych lub razie wypadku, korzystają mogą uczniowie.

Korytarz pierwszego piętra również przebiega cały gmach szkolny. W środkowej części tego korytarza po prawej stronie pozostawiono swobodną dużą przestrzeń dla uczniów na cz

paury. Po prawej i lewej stronie korytarza prowadzą drzwi do klas wyższych, pokoju profesora, umywalki i wygodek. Drugie piętro posiada taki sam rozkład. Mieszcza się tam klasy

zaczem piętrze przy takim samym korytarzu, lecz o wiele wyższym, są oddziały fizyczny i chemiczny, laboratorya, ciemnica dla wywoływania klisz fotograficznych, od północnej zaś strony sala rysunkowa i oddział towaroznawstwa.

Podłogi w całym gmachu szkolnym oprócz sali gimnastycznej są ułożone z dolomitu, kanty wszystkie zaokrąglone, by na podłodze pod ścianami można było z łatwością zmiatać kurz.

Dzięki zabiegom dyrektora szkoły p. Klossa wszystko znajduje się już w takim porządku, że dnia 4 b. m. lekcje mogą rozpocząć się bez przeszkody. Za parę tygodni oddziały fizyczny i chemiczny będą również gotowe do użytku.

Plac pod budynek nabyto od magistratu za 15 tysięcy rb. koszty zaś ogólne budowy obliczono na 250 tysięcy rubli; suma ta, zdaje się, nie wystarczy, lecz jest nadzieja, że kupiectwo łódzkie nie poskąpi ofiar i budynek cały wewnątrz zostanie wykończony podług ostatnich wymagań pedagogii i techniki oraz higieny.

rym.

Podróże bałkańskie.

Według informacji jednego z dzienników białogrodzkiego, w uroczystościach weselnych księżniczki serbskiej Heleny z Wielkim Księciem, Janem Konstantynowiczem, które niezadługo odbędą się Petersburgu, weźmie udział także król Mikołaj Czarnogórski. Wyjedzie on do Rosji w dniach najbliższych. Dziennik petersburski zapewnia przytem, że przy okazji zjazdu petersburskiego nastąpi urzędowe pogodzenie między królami Mikołajem a Piotrem.

Król Piotr jeszcze jako pretendent do tronu serbskiego, ożenił się z córką ówczesnego księcia Mikołaja i przez czas pewien po śmierci małżonki mieszkał u teścia w Cetynii.

Porożniwszy się z nim jednak, opuścił Czarnogórze i osiedlił się w Szwajcaryi aż do chwili swego wstąpienia na tron serbski. Obecnie mają się tedy obaj panujący podczas uroczystości petersburskich ostatecznie pojednać.

Car bułgarski Ferdynand wraz z carową jedzie tymczasem do Wiednia, gdzie zabawi dni kilka w charakterze gościa dworu habsburskiego. Jak donoszą telegramy, odwiedziny mają przypaść w tym samym czasie, co wesele w Petersburgu. Będzie to pierwsza wizyta rządowa bułgarska w naddunańskiej stolicy od chwili ogłoszenia królestwa Bułgarii.

Turecki następcą tronu, ks. Jusuf Izzeddin, udaje się w najbliższym również czasie, via Bukareszt do Berlina. Powoduje to wielkie trójsprzymierzone, niemieckie zaś w szczególności, rozczulenie, za którego wyraz posłużyć może choćby następująca notatka „Polit. Corresp.“

„W Konstantynopolu uznano zaproszenie to nie tylko za akt dworskiej uprzejmości, lecz przede wszystkim jako oznakę przyjaznego usposobienia Niemiec dla Partii otomańskiej. Następcą tronu tureckiego mile wzruszony został objawem życzliwości cesarza Wilhelma, opinia zaś turecka z wielkim zadowoleniem przyjęła do wiadomości zamiar wyjazdu księcia do stolicy Niemiec. I nie tylko opinia sfer politycznych; nawet o szerokich warstwach ludności powiedzieć można bez przesady, że darzą one Niemców uczuciami sympatii i przyjaźni. Niemcy, odsunięte, skutkiem przewrotu konstytucyjnego, początkowo na plan drugi w Konstantynopolu, powracają wolna do dawnego uprzywilejowanego stanowiska.

Zarówno w stolicy, jak na prowincyi, świat turecki przywiązuje wielką wagę do przyjaźni, łączącej państwo otomańskie z Rzeszą niemiecką.

Tak więc trzy podróże w sposób symptomatyczny zarysowują kierunek trzech bałkańskich tendencji polityczno-międzynarodowych: Serbii i Czarnogórze ku Rosji, Bułgarii — ku Austro-Węgrom i Turcji — ku Hohenzollernom rumuńskim, a zwłaszcza pruskim.

Katedry słowiańskie w Niemczech.

Przed trzema laty mniej więcej wystąpił monarchijski uczonego, Krumbacher, z żądaniem, aby przy każdym uniwersytecie niemieckim była katedra filologii słowiańskiej. Krumbacherowi chodziło o względy ściśle naukowe. Chodziło mu o to, aby podnieść oplakany stan filologii słowiańskiej w Niemczech.

Inaczej jednak patrzy na tę sprawę profesor uniwersytetu w Bonn, p. K. L. Götz, który ogłosił szereg prac naukowych o historii Rusi przed najazdem mongolskim i należy do założycieli wychodzącego od roku czasopisma „Zeitschrift für Osteuropäische Geschichte.“

Götz radzi, żeby nie zakładać dalszych katedr filologii słowiańskiej, lecz tworzyć „katedry sławistyczne,” powierzając je nie filologom, lecz historykom i geografom. Uniwersytety niemieckie miały zawsze cel podwójny, służąc i nauce i praktycznym potrzebom życia. Historyk i geograf połączy tu właśnie jedno z drugim, bo potrafi wytłumaczyć dzisiejszy stan Słowiańszczyzny, a więc wykłady jego przydadzą się też przedstawicielom „technicznych gałęzi życia społecznego,” kupieckiego stanu i rzemieślniczego, „politykowi, dziennikarzowi, żołnierzowi czy ekonomistcie.” Głównie zaś chodzi o Rosję, żeby Niemcy znali dokładnie jej „rolnictwo, przetwory i surowe płody, rzemiosła, handel, komunikacje, finanse, organizację władz, szkolnictwo, stosunki cerkiewne i t. d.” To wszystko lepiej zrozumie historyk od filologa — i studia swoje łatwiej zastosuje „do potrzeb państwa niemieckiego,” które ma na katedryłożyć, gdy katedrom filologii można zarzucić, że obecnie pożytek praktyczny, płynący z nich nie odpowiadałby nakładowi pieniężnemu na nie.

A więc chodzi o „potrzeby państwa niemieckiego.” Dawniej mówiło się w Niemczech o idealnych celach nauki, dziś zaleca się być służebną państwu. Jakże to charakterystyczne dla duszy Niemiec współczesnych!

Pretensye Niemców galicyjskich.

Wobec przypuszczalnych układów ugodowych pomiędzy Polakami a Rusinami, Niemcy galicyjscy występują z żądaniem, aby uznano ich prawa narodowe, jako „trzeciej narodowości, zamieszkującej Galicyę.“

Oto co pisze „Deutsches Volksblatt für Galizien.“

„Jeżeli namiestnik dr. Bobrzyński chce doprowadzić naprawdę do uporządkowania stosunków narodowościowych w naszej dzielnicy, to przy układaniu ugody rusińsko-polskiej nie powinien zapominać o tem, że prawa narodowości niemieckiej, której Galicya ma tyle do zawdzięczenia (?), są w niestychany sposób uszczuplane. Nie wątpimy, że w odpowiedniej chwili, przez powołane osoby ten fakt rzucony będzie na szalę obecnie toczących się (?) rokowań i że Niemcy galicyjscy otrzymają wreszcie to, co im się z prawa należy: reprezentację w sejmie krajowym, odpowiadającą ich liczbie i znaczeniu; zagwarantowanie swobodnego rozwoju niemieckiego szkolnictwa, oraz ich organizacji narodowych; wreszcie uznanie niemieckiego języka i narodowości za równoprawnione w życiu publicznym.“

Tylko tyle? Może z czasem zażądamy także wywłaszczenia Polaków galicyjskich.

TAJEMNICZA FLOTA.

Londyński urząd spraw zagranicznych otrzymał od jednego z rządów zagranicznych zawiadomienie, że jedna z angielskich firm okrętowych wypuszcza od pewnego czasu na Ocean Atlantycki okręty załadowane bronią i amunicją, i przeznaczone dla tajemniczych odbiorców. Informacji tej musiały towarzyszyć bliższe szczegóły, które jednak oczywiście pozostają tajemnicą Foreign Office.

Urzędy celne portów angielskich wezwane zostały w każdym razie do zdwojenia czujności i istotnie w końcu ubiegłego tygodnia zatrzymano dwa „steamery” nazwiskiem „Foam Queen” i „Arizone”.

„Foam Queen”, obciążone bronią i amunicją, i zaopatrzone we wszystkie potrzeby do odbycia bardzo długiej podróży.

Wiadomość sprawiła wielką sensację: według jednej wersji okręty przeznaczone były dla organizacji rewolucyjnych jednego z mocarstw wschodnich, według drugiej, prawdopodobniejszej, zamówione były przez rojalistów portugalskich. Za tą drugą ewentualnością przemawia fakt, że „steamery” były najwidoczniej przysposobione i do żeglugi rzecznej. Jest tedy rzeczą możliwą, że miały wpłynąć w rzekę Mińho, która tworzy granicę pomiędzy Portugalią a Galicyą hiszpańską, będącą dziś ogniskiem ruchu rojalistycznego i portu galezyków. Kilka tygodni temu w Villagarcia przytrzymano inny steamer z ładunkiem broni.

Prasa portugalska w związku z doniesieniami powyższymi opowiada, że kilka dni temu krążownik republiki Portugalskiej, „Adamastor” wypłynął na Ocean, zaalarmowany pojawieniem się tam jakiegoś tajemniczego okrętu wojennego. Kiedy „Adamastor” powrócił do Oporto, kominy jego i przód statku były poważnie uszkodzone. Rzecznicy mieli wrażenie, że „Adamastor” stoczył na pełnym morzu gwałtowną bitwę i że rażony był przez czas dłuższy kulami działowymi i pociskami wybuchającymi. Rząd portugalski zachowuje cały ten fakt w głębokiej tajemnicy.

Sledztwo londyńskie stwierdziło tymczasem, że ta sama firma, która wypuszczała „Foam Queen” i „Arizone”, wysłała w dniu 30 lipca statek „Salop”, który wziął także i armaty. Celem podróży statku „Salop” miał być Buenos Aires. Dnia 15 sierpnia widziano statek „Salop” po raz ostatni w okolicach Saint-Vincent. Od tej chwili wszelka wieść o nim zaginęła. Szefowie firmy londyńskiej na wszelkie zapytania ze strony władzy i dziennikarzy, odpowiadają lakonicznie: „Nie możemy dać żadnych wyjaśnień”. Taką samą dyskretyę zachowuje urząd celny, urząd spraw zagranicznych i urząd policyjny na Scotland Yard, który jednak rozesłał cały sztab detektywów, dla wyjaśnienia tajemniczej zagadki.

Bądź co bądź — po Oceanie Atlantyckim krąży jakaś tajemnicza flotyla uzbrojonych transportowców, załadowanych zapasami broni i stoczona nawet została zagadkowa bitwa, z której portugalski okręt wojenny wyszedł nie bez poważnego szwanku. Dzieje się to w chwili właśnie, kiedy Francja, pierwsza z wielkich mocarstw Europy, uznaje ostatecznie republikańską formę rządu w Portugalii i kiedy prezydent Fallieres wita proczyscie depezą gratulacyjną prezydenta d'Arriaga, jako równorzędnego sobie naczelnika władzy państwowej, opartej na demokratycznym ustroju.

Zdrowy rozum chłopski.

Związek włościański, oparty na zasadach manifestu październikowego, odbył świeżo w Moskwie ciekawe zebranie. Z Petersburga przybył delegat jakiegoś nowego zorganizowanego „rosyjskiego, ludowego związku nacjonalistów”. Celem przyjazdu było namówienie chłopów, żeby porzucili związek włościański i przeszli do związku nacjonalistów.

— Programy nasze zupełnie jednakowe — przekonywał delegat.

— Któż tam u was jest w tym nowym związku? — pytali chłopcy.

— Znacomici profesorowie, publicyści, i dziennikarze...

— Nazwiska ich?...

— No np. profesor Łokot!...

Więcej nazwisk delegat wymienił nie umiał, a i chłopcy o więcej nie pytali: to jedno zupełnie im wystarczyło. Łokot, jak wiadomo, z zagorzałego kadeta przedzierzgnął się w jeszcze zagorzalszego „istinnego”.

Zacząto dyskutować nad programem związku nacjonalistów. Okazało się, że jest błędnym sprzecznym z programem związku włościańskiego.

— Jesteśmy — mówił delegat — za jednością języka... Językiem obowiązującym powinien być rosyjski...

Odowiedział mu na to jeden z włościan:

— Czyż nasz język rosyjski taki mały, że go się narzucać trzeba?... Kto chce, niech mówi po rosyjsku. Kto nie chce, Bóg z nim — plakać nie będziemy. Jest nas, chłopów rosyjskich, dzie-

ambulatoryum już kilkakrotnie, w niezbyt dużych odstępach czasu, korzystało z pomocy Tow. dobroczynności.

W rezultacie pożyczkę w sumie rb. 500 postanowiono wydać, z warunkiem jednak, że ambulatoryum zwróci ją natychmiast po otrzymaniu pomocy od magistratu, co ma nastąpić niedługo.

Co do wydzierżawienia placu za domem starców i kalek ogrodnikowi p. Kołaczkowskiemu, odpowiadano odmownie, ponieważ nadarzyły się przeszkody nie pozwalające, przynajmniej na razie, projektu tego uskuteczyć.

Do szpitala dla nerwowo i umysłowo chorych przyjęto na rachunek Tow. 1 kobietę, do domu starców i kalek zaś 3 mężczyzn i 2 kobiety.

(f) Z „Gniazda.“ Wczoraj w lokalu własnym (Milsza 16) odbyło się posiedzenie zarządu „Gniazda“ Tow. opieki nad dziećmi. Przewodził ks. Gniazdowski.

Wniośno do wiadomości, że firma „Gustaw Geyer“, Eugeniuszostwo Geyerowie, Gustaw Geyer junr. i Getlich złożyli znaczniejszą ofiarę na „Gniazdo“, za co postanowiono ofiarodawcom wyrazić gorące podziękowanie.

Zarządzająca przytuliskiem panna Niwińska od 10 września ustępuje z zajmowanego stanowiska, z powodu wyjścia za mąż.

Ze względu na przypadające w dniu 1-ym listopada „święto dzieci“, postanowiono zamówić 90,000 znaczków metalowych, które w dniu tym będą sprzedawane na ulicach.

Po pięciu latach starań, otrzymało nareszcie „Gniazdo“ zawiadomienie, że ociemniały Henryk Ostrowski, będący pod opieką „Gniazda“, będzie przyjęty do instytutu dla ociemniałych w Warszawie. Będzie więc odwieziony do Warszawy 13 września.

W środę przyszłego tygodnia odbędzie się posiedzenie zarządu, poświęcone sprawie budowy domu.

(h) Chętni kasyerzy. Instytucje dobroczynne, chcąc zasilone swe fundusze, umieszczają w sklepach, kantorach i t. p. puszki do zbierania ofiar. Przy wybieraniu pieniędzy z tych puszek, okazuje się bardzo często, iż znajduje się w nich bardzo niewiele pieniędzy, wyjątkowo tylko w niektórych są większe sumy jeżeli skarbnik domu bankierskiego, wzajemnego kredytu lub kasy pożyczkowo-oszczędnościowej ma dobre chęci dopomożenia instytucji dobroczynnej, nie omieszka żadnej sposobności by do puszek wpłynęło parę groszaków. Ze względu na ciężkie warunki naszych instytucji dobroczynnych i oświatowych, szeregi chętnych skarbników winny być jaknajwiększe.

(h) Poświęcenie szkoły. Dziś rozpoczął się rok szkolny w 7-klasowej szkole handlowej żeńskiej C. Waszczyńskiej, we własnym gmachu szkolnym przy ulicy Zielonej № 15.

O godzinie 10 i pół rano w kościele św. Krzyża ks. prefekt Ryszard Malinowski odprawił Mszę świętą a o godzinie 11 przed południem, w obecności ucznia, personelu nauczycielskiego i przełożonej, ks. kanonik Karol Szmidel dokonał aktu poświęcenia nowego budynku szkolnego.

Gmach szkolny, pobudowany własnymi środkami p. Waszczyńskiej, odpowiada nowoczesnym wymaganiom szkolnictwa. II i III piętro przeznaczone na klasy, które są widne, obszerne i posiadają dostateczną ilość powietrza.

Wobec braku odpowiednich lokali szkolnych w Łodzi, każdy postęp na tem polu witamy z uznaniem.

(f) Z Towarzystwa abstynentów. Jutro t. j. w niedzielę o godzinie 3 po południu w lokalu własnym przy ulicy Konstantynowskiej nr. 5 odbędzie się zebranie zwyczajne Towarzystwa abstynentów „Przyszłość“.

(x) Dla studentów. „Wszelkich informacji, dotyczących studiów na wyższych zakładach naukowych w Wiedniu udziela Filarecy, akad. stow. polsk. młodz. postęp. Listy należy kierować pod adresem stowarzyszenia: Wiedeń, VIII Alsterstrasse 7, II, 19. Ustnych informacji udzielać będzie komisja wakacyjna w każdą sobotę między godziną 5—6 wieczorem w lokalu stowarzyszenia. Do listów należy dołączyć markę na odpowiedź“.

(x) Szkoła muzyczna p. J. Winieckiego, założona zaledwie półtora roku temu, rozwija się bardzo pomyślnie. Zwłaszcza klasa skrzypiec,

prowadzona przez samego kierownika szkoły, wykazała już cały szereg wysoce utalentowanych uczniów.

W obecnym roku szkolnym p. Winiecki zaprosił do personelu pedagogicznego, dyrektora Towarzystwa muzycznego p. Tadeusza Joteykę, który wykladać będzie elementarną teorię, harmonię, kontrapunkt, kompozycję i historię muzyki.

(x) Osobiste. Dyrektor Towarzystwa muzycznego i sprawozdawca muzyczny naszego pisma Tadeusz Joteyko, powrócił z letniego mieszkania.

— Dyrektor tramwajów miejskich inżynier Witkowski powrócił z letnich wyczasów.

(x) Z „Harmonii“. Dla podniesienia poziomu estetycznego wykształcenia i zamiłowania sztuki wśród członków swoich, zarząd T-wa „Harmonia“ postanowił w sezonie nadchodzącym urządzić popularne koncerty i przedstawienia teatralne dla członków swoich i ich rodzin.

W tym celu zarząd zawarł umowę z dyrekcją Teatru popularnego, na zasadzie której, począwszy od 13 września r. b., w każdą środę wieczorem Teatr popularny dać będzie przedstawienia dla członków „Harmonii“ i ich rodzin po cenach do połowy niższych w stosunku do cen normalnych, praktykowanych w Teatrze popularnym. Do każdego biletu dodaje się bezpłatnie program i szatnia.

Bilety na śródoowe przedstawienia „Harmonii“ sprzedawane będą począwszy od czwartku każdego tygodnia codziennie w lokalu „Harmonii“ (ul. Przejazd № 34) od godziny 8 do 10 wieczorem, w ciągu zaś dnia w księgarni Ciota (ul. Przejazd № 14). W dzień jednak przedstawienia dla „Harmonii“, t. j. w każdą środę po południu bilety sprzedawane będą dla wszystkich w kasie teatralnej, ale już po cenach normalnych.

W każdą niedzielę dla członków „Harmonii“ i ich rodzin o godz. 5 po południu urządzane będą w lokalu „Harmonii“ (Przejazd 34) pogadanki popularne o sztuce, wybranej na śródoowe przedstawienie i jej autorze.

Na pierwsze przedstawienie dla „Harmonii“ w środę dnia 13 b. m. zarząd T-wa „Harmonia“ wybrał „Zawieszę Szarnego“ — Kazimierza Pasterzy Tejmajera. Pogadanka o tej sztuce i jej autorze odbędzie się w niedzielę dnia 10 b. m. o godz. 5 po poł.

Koncerty popularne w lokalu „Harmonii“ zostaną zorganizowane dopiero w październiku r. b.

(f) Zebranie. Zarząd zgromadzenia pracowników fryzjerskich zwołuje na dzień 5 września o godzinie 8 wieczorem w lokalu p. Borkowskiego, (Nawrot 38) zebranie członków Zgromadzenia w sprawie wyboru starszego.

Zebranie będzie prawomocne bez względu na liczbę przybyłych osób.

(x) Beneficja. W Helenowie przez całe lato grywała stała orkiestra 2-go pułku strzelców pod batutą kapelmistrza, p. Adolfa Januszewskiego.

We czwartek dnia 7 b. m. odbędzie się beneficja p. Januszewskiego w Helenowie. Początek o godz. 5 po poł.

(x) Pożar w pociągu. Dziś około godziny 7-aj rano w pociągu towarowym (t. zw. tranzytowym) idącym z Koluszek do stacji Łódź kaliska, w pobliżu stacji Andrzejów, wybuchł ogień.

Z niewiadomej przyczyny zapaliły się wiezione w węglarce furgony wojskowe; po chwili cały wagon stanął w płomieniach. Pociąg zatrzymano i po wyłączeniu wagonu, ugaszono ogień. Skutkiem zajęcia linii pociąg nr. 3 (przychodzący normalnie o 7 m. 20) i nr. 21 (przychodzący o 9 m. 35) przybyły do Łodzi z przeszło półgodzinnym opóźnieniem.

(h) Ze straży ogalowej. Bruki łódzkie jak już niejednokrotnie zaznaczaliśmy, pozostawiają wiele do życzenia. Z tych przyczyn straż ogalowa ochotnicza i miejska ponoszą w r. b. poważne wydatki na reparację kół. Po każdym wyjeździe straży okazuje się potrzeba zmiany kół.

(x) Deksyderaty miejskie. Jeden z prenumeratorów donosi nam:

Przed kilku dniami wpadł mi do ręki „Plan sieci tramwajów w Łodzi“, na planie tym oznaczone jest, że od cementarzy do kolei kaliskiej ciągnie się ulica Dziadowa. Lecz kto by chciał znaleźć tę ulicę w Łodzi, dużyby sobie musiał zadać trudu.

Pytanie dlaczego magistrat tak lekceważy

najelementarnie sze porządki miejskie. Dlaczego na tej ulicy, która w planie nosi nazwę „Dziadowej“, tablice na domach są z napisami „ul. Żelazna“.

Mamy nadzieję, że magistrat rzecz tę bliżej zbada i wyda odpowiednie w tej kwestyi polecenie komu należy.

Drugą kwestyą donioślejszego znaczenia jest to, że na tak zwanej Mani, gdzie znajduje się gazownia, stanęło wiele domów mieszkalnych, a komunikacja z miastem, szczególnie podczas soty, jest utrudniona. Litość bierze, kiedy się patrzy na dzieci, podążające do szkół lub do domów. Czyby zarząd tramwajów nie uznał za stosowne przedłużenia linii od cementarzy do kolei kaliskiej.

Mamy nadzieję, że życzenia mieszkańców Kozin, Mani i t. p. miejscowości będą przez zarząd tramwajów uwzględnione.

(f) Na „Klapitce“. Bardzo niewielu łodzian wie że końcówką części ulicy Konstantynowskiej nazywana jest „Klapitka“. Ołóż na „Klapitce“ jak i na innych końcach miasta, w domach zamieszkałych przeważnie przez rodziny robotnicze, panują straszne brudy, ponieważ panowie właściciele bardzo niewiele zadają sobie trudu, aby aby wnętrza swych domów w jakim takim porządku utrzymać. Po co? wszak robotnik nie mieszka w salonach, nie potrzebuje więc zamiast brudnej odrapanej i cuchnącej sieni, eleganckiego westibulu.

W prawdzie robotnik, mieszkawiec takiego domu, zadowoliliby się zwykłą sienią, byle utrzymaną czysto, lecz... o tem się nie mówi.

Nietylko jednak wnętrza domów pozostawiają tam dużo do życzenia: spojrzmy na ulicę. Blizko siebie, pod nr. nr. 122 i 126, znajdują się dwie farbiarnie. Farbę wypuszcza się do rynsztoku, którym idzie ona kawałek drogi, następnie kawałkiem przechodzi do rynsztoku po drugiej stronie ulicy, skąd znowu wyłobila sobie rowek na łączkę i tworzy tam bagnisko, rozlewając się nieraz bardzo szeroko. Zapachy arcy-zdrowe, i arcy-przyjemne.

Stróż domów, o ile już konieczne połać muszą ulicę, wyrzucają szpadłami farbę z rynsztoków na ścieki ulicy i wtedy jest ona rzeczywiście mokra.

Tak uprzyjemniają życia mieszkańcom „Klapitki“.

(p) Dwa wypadki tramwajowe. Z tramwaju biegnącego z Pabianic do Łodzi wypadł Dawid Artenberg, kupiec z Pabianic, upadek był dość nieszczęśliwy, bo okaleczył głowę i doznał wstrząśnienia mózgu. Przywieziony tymże tramwajem do poczekalni na Górny Rynek, przez Pogotowie odwieziony został w stanie ciężkim do szpitala Aleksandra.

Prawie w tym samym czasie na ulicy Srebrnej nr. 32 wypadł z tramwaju będącego w biegu Abram Grubis lat 33, piekacz i złamał lewy obojczyk. Po opatrunku na miejscu wypadku przez lekarza Pogotowia, odwieziono do szpitala poznańskich.

— Dziś o godzinie 7 rano na ulicy Emilii № 5 w drukarni towarów Scheiblerowskich robotnik tejże fabryki Antoni Menuszek lat 29, spadł ze schodów. Choć upadek był z niewielkiej wysokości jednak pociągnął za sobą pęknięcie czaszki i w stanie groźnym odwieziono go Pogotowie do szpitala Scheiblerów.

(f) Napad bandycki. Wczoraj o godz. 2 po południu na 2 spacerujące po lesie panie Maryę Richter i Wandę Werner, zamieszkałe na Okręglu w domu Maczkowskiego napadł bandyta i groźąc bronią, odebrał im zegarki, łańcuszki, portmonetkę z pieniędzmi, następnie zaś chciał jednej z pań podrywać palce ponieważ nie mógł z nich ściągnąć pierścionków.

Kobiety podniosły alarm, co skłoniło bandytę do ucieczki.

(h) Pożary. Wczoraj, o godz. 10 rano, przy ulicy Solnej nr. 5, cała pleca zapaliła się ściana. Ogień ugaszono i oddział straży ogalowej ochotniczej i straż miejska.

— O godz. pół do 6 po poł., przy ul. Ciemnej nr. 23, w składzie Birnbauma zapaliły się papiery i galgany. Ogień ugaszono i oddział straży ogalowej ochotniczej i straż miejska.

— O godz. 3 w nocy zawiadomiono I i II oddziały straży ogalowej ochotniczej i straż miejską o pożarze przy ul. Konstantynowskiej nr. 48. W chwili wyjazdu II oddziału z domu rekwizytowego, zażądano jego pomocy na ul. Piotrkowską nr. 58, gdzie w snowatni Wignera i Plaubauma zapaliła się osnowa. Wobec tego II

pragnęły uzyskać terytorjalne koncesje w samym Maroku. Dplomacya niemiecka nie miała nic podobnego nigdy na myśli. Wszelkie pogłoski w tym kierunku, rozsiewane przez prasę francuską, a nawet niemiecką, były prostym zmyśleniem, lub próbą. Jeśli niemiecki okręt wojenny zajął port w Agadirze, to dlatego jedynie, aby czuwać nad bezpieczeństwem i mieniem poddanych niemieckich, mających poważne interesa w prowincyi Sus, a więc na południowo-zachodniem wybrzeżu atlantykiem Maroka.

— We wszystkich znaczniejszych miastach przemysłowych Belgii przyszło wczoraj do gwałtownych demonstracji z powodu podrożenia artykułów żywności. Gospodynie, które wyszły na targi dla zakupów żywności, obrzucały chłopów okolicznych, dowożących prowianty, obelżywymi wyrazami, chcąc ich zmusić do powrócenia do dawniejszych cen. W La-Louviere żandarmerya obsadziła rynek; w Jolimout i w Fontaine-l'Éveque policya zmuszona była stanąć czynnie w obronie chłopów.

TELEGRAMY.

Petersburg, 1 września (P.) O godzinie pół do 3 do Peterhofu przybyli: król, następcę tronu i Dostojna Narzeczona królowna Helena serbscy w towarzystwie wyjeżdżających na spotkanie Wielkiej Księżny Elżbiety Maurycówny: Dostojnego Narzeczonego Księcia Joana Konstantynowicza, serbskiego prezesa ministrów Miłowanowicza, prezesa skupszczyzny Nikolicza i prezydenta białogrodzkiego Dawidowicza.

Na dworcu witali: Najjaśniejszy Pan, Najjaśniejsza Pani Aleksandra Teodorówna, królowa grecka, królewicz grecki Mikołaj z małżonką, królewicz czarnogórski Piotr, Wielki Książę Konstanty Konstantynowicz z córką i synami, Wielcy Książęta i Wielkie Księżniczki.

Po wzajemnych powitaniach Najjaśniejszy Pan i król przeszli wzdłuż frontu warty honorowej 148 pułku Kaspijskiego przy dźwiękach marsza i hymnu serbskiego. Z dworca Najdostojniejsze Osoby i Dostojni Goście udali się do Wielkiego Pałacu peterhowskiego w pojazdach między szpalerem rozstawionym wojskiem. W pierwszym pojeździe jechał Najjaśniejszy Pan z królem, w drugim Najjaśniejsza Pani i królowa Helena, w trzecim Wielki Książę Borys Włodzimierzowicz i następcę tronu serbskiego, następnie reszta Najdostojniejszych Osób. Cesarski pojazd eskortowany był przez własny konwój Jego Cesarskiej Mości.

Petersburg, 1 września (P.) W chwili przybycia do pałacu peterhowskiego dostojnych gości serbskich i Najdostojniejszych osób, przybyły tamże Najdostojniejsze Córki Ich Cesarskich Mości a do górnego ogrodu pałacowego Cesarzewicz Następca Tronu. W cerkwi pałacowej po przyjeździe Ich Cesarskich Mości i króla serbskiego, Następcy tronu i królowny Heleny odprawione zostało nabożeństwo. Najjaśniejszy Pan odprowadził króla do przygotowanych pokoiów, Najjaśniejsza Pani zaś odprowadziła królownę Helenę do apartamentów przeznaczonych dla Jej Wysokości, poczem Ich Cesarskie Mości opuścili pałac z Najdostojniejszymi Dziećmi.

Petersburg, 1 września (P.) Król serbski mianowany został szefem 14 olowieckiego pułku technoty.

Petersburg, 1 września (P.) Zmarł artysta-biograf Izenberg skutkiem zakażenia krwi.

Petersburg, 1 września (P.) W mieszkaniu ul. Żukowskiego znaleziono zaduszonego pokrami, z nogami związanemi, głównego agenta Towarzystwa ubezpieczeń „Wołga”.

Petersburg, 1 września (P.) Królewicz czarnogórski Piotr otrzymał oznaki orderu św. Aleksandra Newskiego.

Królownie Helenie doręczone zostały oznaki orderu św. Katarzyny, następcę tronu serbskiego Aleksandrowi oznaki orderu św. Andrzeja.

Budapeszt, 1 września (P.) Partya Kossutha postanowiła przedłużyć obstrukcyę łącznie z innymi partjami. W wydanej odezwie wypowiedziano żądanie ogólnego, równego prawa wyborczego.

Wiedeń, 1 września (P.) Prezes komisji kontroli długów państwowych oznajmił na posiedze-

niu, że przez ostatnie cztery lata dług Austrii wzrósł z 9 i pół miliardów do 12-tu miliardów koron.

Wyborg, 2 września (P.) Wczoraj o godzinie 6-jej wieczorem odbyła się socjal-demokratyczna demonstracya, w której przyjmowało udział 4,000 osób. Manifestowano z powodu przyłączenia dwóch parafij do gub. peterburskiej. Policya nie pozwoliła wygłosić mów i szablastymi rozpędziła demonstrantów. Wzwołano do pomocy pół rotę żołnierzy. Trzy osoby aresztowano.

Ateny, 2 września (P.) Gazety drukują pogłoski, że zgromadzenie narodowe na Krecie zamierza ogłosić rzeszpospolitę.

Wiedeń, 1 września (W.) Sejm krajowy zwołane zostaną prawdopodobnie około 20 września; parlament austriacki dopiero w połowie października.

Z ostatniej chwili.

Paryż, 2 września. (W.) Niepokoje z powodu drożyzny rozszerzają się na cały kraj; demonstranci niszczą sklepy. W St. Quentin przyszło do starcia między tłumem i wojskiem. 20 żołnierzy i 100 manifestantów zostało rannych. W niektórych miejscowościach nie można zupełnie dostać mięsa. Miasto Lens zakupiło wielką ilość masła i sprzedaje mieszkańcom po cenie kosztu. W Brescie kupujący przybrali tak groźną postawę, że handlarze musieli zniżyć ceny. W Chalou gospodynie kijami i kamieniami wypędzały z targu wyzyskujących handlarzy. W Cranzoe mnóstwo worków z kartoflami jest zniszczonych, ponieważ handlarze żądali nieprawdopodobnie wysokich cen. Rząd francuski obmyśla środki w celu zapobiegnięcia drożyznie, przede wszystkim obniżenie taryfy kolejowej i dobrą kontrolę nad handlem.

Szczecin, 2 września. (W.) Wczoraj wieczorem eksplodował kocioł na statku rządowym, dozorującym robotników w porcie. Komendant i 5 marynarzy zginęli, wyrzuceni w powietrze, 8 marynarzy zostało ciężko rannych. Przyczyną katastrofy było niedbalstwo maszynisty.

Paryż, 2 września. (W.) Wielkie wrażenie wywołał artykuł, mającej stosunki z rządem „Liberte”, że niektórzy ministrowie nie są zadowoleni z uchwalonej przez radę ministrów instrukcyi, udzielonej Cambonowi i twierdzą, że Francya nie powinna czynić takich ustępstw wobec żądań niemieckich.

Paryż, 2 września. (W.) „Temps” donosi, że na naradzie Solvesa z ambasadorami angielskim i rosyjskim osiągnięto zupełną zgodę co do warunków, jakie Francya przedłoży Niemcom.

Braksla, 2 września. (W.) W warsztatach okrętowych „Wulkan” zawaliło się rusztowanie przy budowaniu okręcie. 11 robotników spadło ze znacznej wysokości i odniosło poważne poranienia.

Lizbona, 2 września. (W.) Patriarcha lizboński oświadczył, że Watykan spodziewa się, iż nowy rząd podda rewizji prowizoryczną ustawę rozdziału Kościoła od Państwa.

D^r. B. REJT ŚREDNIA № 5

Sp. Choroby skórne, włosów, weneryczne, moczościowe i kosmetyka. Leczenie syphilisu salwarsanem ENRLICH-NATA 608. Godziny przyjęć: od 8-1 po poł. i od 4-8 wiecz. W niedzielę od godz. 9-2 po poł. 627 Dla pań osobna poczekalnia.

GIELDA WARSZAWSKA. Sprawozdanie telegraficzne, 1 godzinę

Table with 3 columns: Zakł, Ofiar, Tran, and values for various items like 4% Renta, 5% Poz. z 1905, Premijówka I, Szlacheckie, 4% Renta państwowa m. Petersburga.

Lecznica zębów M. Riesnik-Epstein. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Specyjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron. Reparacye i przeróbki sztucz. zębów na poczekaniu. Ceny bardzo przystępne. 2306

Kotły czyści i reperuje solidnie fabryka kotłow. Kucieczny, Sawalska 24. 30374

Dr. M. Silberstrom ul. Ceglarniana № 38 (laboratoryum) powrócił. 2389

Zarząd Zgromadzenia Tapicerów w Łodzi. Ma zaszczyt prosić W. P. na pierwszą koleżeńską „ZABAWĘ OGRODOWĄ” zabawa odbędzie się w niedzielę dnia 3-go września w Radzie Pablanickiej „Rokicie” (stacya Obermana) w ogrodzie p. J. Vogelsanga, podstarszego ceccha 3300

Dr. B. DONCHIN SPECYALISTA CHOROÓB OCZU Pasaż Meyera № 1 (róg Piotrkowskiej). Godz. prz.: 10-12 i 4-7 pp. Telefonu № 28-39. 2895

Numer dzisiejszy składa się z 16-tu stronic.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE Stacji centralnej K. E. L.

Table with 6 columns: Data, Barometr sprowadzony do 0° st., Termometr w st. C., Wilgotność w %, Kierunek i prędk. wiatru (mistrzów na sekundę), Uwagi. Rows include 1/IX 1 pp., 1/IX 3 w., 2/IX 7 r.

Rozkład pociągów. Letni od dnia 1-go maja Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odchodzi z Łodzi: a) 12.30, b) 6.50, r) 10.00, d) 11.35, e) 1.40, f) 3.10, g) 6.10, h) 8.10. Przychodzi do Łodzi: i) 4.30, j) 7.20, k) 9.35, l) 10.15, l) 1.00, m) 4.24, n) 5.15, o) 8.31, p) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska. Odchodzi do Kalisza: o godz. 7.55, 12.24, 4.39, 6.13; do Warszawy: o godzinie 11.01, 12.34, 5.39. Przychodzi z Kalisza: o godzinie 10.51, 12.22, 5.20, 9.50; z Warszawy o g. 12.14, 4.26, 6.03.

Kolej obwodowa. Odchodzi ze stacji Łódź-kaliska do Słotwin o godz. 6.20, ze Słotwin do st. Łódź-kaliska przychodzi 6.55. Odchodzi ze st. Łódź-kaliska do Koluszek 1.01, przych. z Koluszek do st. Łódź-kaliska o godz. 7.46.

Pociągi oznaczone literami: c), f), h), i), k), m) o) i r) za trzymują się na wszystkich przystankach. Pociąg oznaczony literą c), zatrzymuje się tylko w Andrzejowie. Pociągi oznaczone literami: b), g), l), p), d), u) bezpośredniej komunikacyi Warszawa-Łódź. W pociągach oznaczonych literami: b), d), p), k), u), o), kursują wagony pocztowe. UWAGI. Godziny, wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano.

4% Renta państwowa m. Petersburga 93,75

W wypadkach przedwczesnej neurastenii u mężczyzn

i wszelkich neurastenicznych dolegliwości, jako to: bezsenność, rozbieżność myśli, zanik pamięci, ucisk na głowę, drgawki, uderzenia krwi do głowy, łatwa pobudliwość, brak łaknienia, zaburzenia w trawieniu, nerwowe dolegliwości sercowe, okazała się

MUIRACITHINA ALEXANDRA

nadzwyczaj skutecznym a zupełnie nieszkodliwym środkiem wzmacniającym. Podług badań znanych powag lekarskich i największych profesorów jest Muiracithina jednym z najsilniejszych środków wzmacniających, czego wreszcie dowodzi wielka ilość pierwszorzędnych orzeczeń.

Muiracithina Alexandra jest skutecznym połączeniem lecytyny i ekstraktu muirapuamy.

Literatura: Tajny radca lekarski prof. Eulenburg—Berlin; taj. rad. lek. prof. Füringer—Berlin; prof. Posner—Berlin; prof. Rebourgeon—Paryż; prof. Goll—Curych; Popper-Igls i rad. taj. prof. Senators. Wyczerpująca literatura gratis i franko do usług. Muiracithina sprzedaje się we wszystkich aptekach.

Główny skład dla Królestwa Polskiego: S. Rościszewski & J. Kirchmayer, Warszawa, Bracka 6.
W Wilnie dostać można u J. B. Segall i we wszystkich innych aptekach.

2849

Zupy bulionowe

z dodatkami jako to: krupy, ryżu, sago, manny i t. p. przyrządza doświadczona gospodyni tanio i dobrze

z **MAGGI**ego bulionu w kostkach.

Z jednej kostki za 4 kop. otrzymuje się przez polanie wrzącą wodą kwaterkę najlepszego rosolu, dodając życzone dodatki, poczem raz jeszcze przegotować.

Wszędzie do nabycia!

Prawdziwe tylko z nazwą „MAGGI”

oraz marką ochronną

„krzyż gwiazda”.

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabr.-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy, zapomniane lub zagubione w obrębie Drogi, a nieodebrane do dnia 1-go sierpnia 1911 roku, będą przechowywane na stacji Łódź-Fabryczna w ciągu 4-ch miesięcy od daty ogłoszenia, a następnie na zasadzie §§ 40 i 90 Ustawy Ogólnej Dróg Żelaznych Rosyjskich, będą sprzedane przez publiczną licytację:

A. Bagaż ze stacji: Koluski N. 4, Warszawa N. 272, Sosnowiec N. 680, Częstochowa N. 962, Kutno N. 886, Ekaterynosław N. 56396, Winnica N. 212, Tomaszów N. 1014, Warszawa N. 243 i 6, Moskwa N. 35, Krejeburg N. 175, Częstochowa N. 9, Sosnowiec N. 778 i Gorkowice N. 193.

B. Rzeczy zapomniane w obrębie drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej.

a) na st. Łódź-Fabr.: sakwojażyk podróżny, laska, sak męzki letni, laska i żakiet damski;

b) na st. Koluski: laska, pantofle, kołnierzyk, stara portmonetka, stara marynarka, miska do mycia, paczka, kapeluszek damski, podstawki do maszynek, latowiec, laska, palto i worki od maki. 2907

Zaginał pies (wyżeł)

czerwono-żółty z białym. Laska wy znalazła raczy odprowadzić do mieszkania D-ra Tomaszewskiego Andrzeja 3 za wynagrodzeniem. 3518

Zastrzeżenie.

Zaginał weksel płatny na rubli 50, wydany Antoninie Wiśniewskiej z wystawienia Waleryi i Józefa Borkowskich. Jest nieważny. 3304

SPECYALISTA

chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej

Dr. LEWKOWICZ POWRÓCIŁ.

Przy syphilisie zast. prep. „606”
ZACHODNIA № 33.
od 9—1 i 6—8, dla Pań od 5—6, w Niedziele 9—3. 2897

KRAWIEC

damski i męski pierwszorzędny z Warszawy, alica Spacerowa № 31. 3340

Tytus.

Żakiet jesienny

ciemny, obrany ciemno-zielonym saknem oraz kostym popielaty tanio sprzedam. Nawrót № 42, m. 13. 2903—3—1

HYPOTEKA

Potrzebna sama:

Rubli 20,000

na 1 namer b. dobrej hypoteki. Łask. oferty pod „N. 20,000.—” przyjmujmie kantor „Rozwoja”. 3342—3.—1

Zakład krawiecki

J. KOZŁOWSKIEGO

przeniesiony został na

ulicę Benedykta Nr. 1. 2841

Dom z oficyną

i dużym ogrodem owocowym do sprzedania, czysty dochód 10% od 100 rub. w Ozorkowie. Wiadomość, al. Piotrkowska № 94, J. Szymański. 3292

W Szkole

BALUCKIEJ № 3

Młynarska № 7,

zapis kandydatów rozpocznie się w poniedziałek dnia 3-go września. 3306

KUCHARKA

mówiąca po niemiecku potrzebna do starszego pana. Dowiedzieć się a Wirtha, Piotrkowska № 22. 3316

LEKCJE

języka polskiego i francuskiego dla dzieci oraz osób do roslých. Kursy dla cudzoziemców. Metoda ułatwiona. Tam też mogą się zgłaszać osoby, zainteresowane w edukacji. Ulica Długa 33, I piętro. 3330d

EGZYSTUJĄCA OD LAT 20 W ŁODZI

Pracownia haftów i ZNACZENIA BIELIZNY

D. Mazurkiewiczowej

z dnem 1 października r. b. przeniesiona została na ulicę

Przejazd 16,
m. 24.

Przyjmuje się uczennice.

Poprzednia oficyna D. Mazurkiewiczowej.

Ulica PRZEJAZD № 16.

Przyjmuje nadrabianie pończocis.

MIKOŁAJEWSKA 59 m. 56
2-gie piętro.

1111-4

Dr. Fr. Łukasiewicz

Stara-Zarzewska № 36,
róg Sosnowej.

Choroby żołądka i kiszek, wewnętrzne i dziecięce.

Przyjmuje do g. 11 rano i od 3-ej do 6-ej po poł. 2209r

DYREKCJA

Piotrkowskiego Tow. Kredytowego Miejskiego

stosownie do art. 22 Ustawy Towarzystwa, podaje do powszechnej wiadomości, że wymienione niżej osoby zgłosiły się do Dyrekcyi z żądaniem przyznania im pożyczek na ich nieruchomości:

położone w Zgierzu:

№ 31958 Musierowicz Antoni i małż. Zawadzcy rub. 4000

Położone w Bałutach Nowych:

№ 705, h. r. 1685 Mentzel Henryk-Aleksander i Agnieszka małżonkowie rub. 10000

№ 20, h. r. 16105 Heine Alojzy „ 6000

№ 619, h. r. 16718 Herzkowicz Abram i Łaja małż. i inni rub. 10300

№ 379, h. r. 16462 Hartman Bogumił i Wilhelmina małż. rub. 12000

Wszelkie zarzuty przeciwko żądanym pożyczkom winny być złożone w Dyrekcyi przez osoby zainteresowane w przeciągu dni 14 od daty podania niniejszego ogłoszenia. 2905

№ 4910.

Obwieszczenie.

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, iż żądane zostały pożyczki na nieruchomości:

1. pod № 1043M przy ulicy Widzewskiej, przez Samuela i Bertę małżonków Teske, pierwotna Rub. 18,000;

2. pod № 1148b przy ulicy Widzewskiej, przez Szyję Wolfa Fischera, pierwotna Rub. 30,000;

3. pod № 1055bb przy ul. Suwałkiej, przez Hersza i Arona braci Zajbert, odnowiona bez konwersyi Rub. 3,600 i dodatkowa z przeszacowania Rub. 15,000;

4. pod № 1055b przy ulicy Nowo-Zarzewskiej, przez Hersza i Arona braci Zajbert, pierwotna Rub. 30,000

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu żądanym pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcyi w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, dnia 2 września 1911 r.

2909

Kursy otwarte przez całe lato.

Przeszło od 5-ciu lat

na KURSACH KUMMERA
nauczają wyłącznie

Języków Nowożytnych Lekcje oddzielne i w grupach.

Żądać prospektów.
Zapis codziennie od 9 rano do 10 wiecz.

Kancelarya przy ul. **Piotrkowskiej 79** jak i **Karola 4**, otwarta codziennie od godz. 9-iej rano do 10-iej wiecz., w niedzielę i święta tylko przed południem.

Kursy przyspieszone dla osób udających się za granicę. — Lekcja próbna gratis. 2767

Korzystajcie z okazji !!!

Sprzedaję za gotówkę i na 3-letnią rozpłata ładne działki wyborowego gruntu w Rudzie, zdatnego pod budowę domów, fabryk i ogrody od 7 do 13 kop. kwadr. łokieć z oddzielną i uregulowaną hypoteką. Życzący nabyć niech pospieszają. Adres: **Nowacki, Andrzeja 34 m. 19.** 3290

7-io klasowy Zakład Naukowy
St. RAJSKIEJ
DZIELNA II.

Egzaminy wstępne i poprawkowe do klas wstępnych; I-ej, II-ej, III-ej, od 31 sierpnia, do IV-ej, V-ej, VI-ej, od 1-go września, lekcyje 4 września Kancelarya szkoły przyjmuje zapisy od godz. 10—5, począwszy od 21 b. m. 2733

SIEDMIOKLASOWY ZAKŁAD NAUKOWY ŻEŃSKI Z OGRODEM
Z. Piaskowskiej

przyjmuje zapisy achenic w godz. od 10 rano do 7 wiecz. — Egzaminy wstępne rozpoczynają się 30-go sierpnia. — Początek roku szkolnego 1-go września. — Zakład przyjmuje pensyonarki: alicja Mikołajewska № 22. 3164

Dobra gospodyni!!!

może obecnie wytepić wszelkie owady i robactwo oraz mole nabywając choćby jedno tylko pudełko proszku „KAZBEK“ i „ARAGAC“ w tekturowych patentowanych rozpylaczach firmy **B-cia A. i A. Ter-Petrosiano**, z marką fabryczną: dwa lwy z mieczami. Sprzedaję we wszystkich aptekach, oraz w większych składach aptecznych i towarów kolonialnych. Wystrzegaj się bezwartościowych naśladownictw, których mnóstwo jest w obiegu. 1547

Szkoła prywatna 2-klasowa
Henryka WOLFA
2741 **Mikołajewska № 62**

przyjmuje chłopców w wieku od lat 7 bez umiejętności czytania i pisania i przysposabia do wszystkich średnich zakładów naukowych rządowych i prywatnych. Zapis uczniów odbywa się codziennie od godz. 10—2 i od 5—7. Lekcyje rozpoczną się 28 sierpnia.

Szkoła prywatna W. Szulca
Piotrkowska № 121.

Lekcyje rozpoczynają się 21 Sierpnia n. st. Zapisy nowych uczniów odbywają się codziennie. Duży plac do zabaw jest. Łatwa komunikacja tramwajowa. Do pensyonatki przy szkole przyjmują się uczniowie i innych tutejszych zakładów naukowych. 2914

ODCISKI
brodawki, zgrubiała skórę
asowa najskuteczniej znane i nagrodzone
Wielkim Złotym Medalem w Paryżu

ARAGO

ST. GÓRSKIEGO w Warszawie, Leszno № 12. Cena 35 i 60 kop. Żądać wszędzie. Wystrzegać się naśladownictw. Zwracać uwagę na markę **Gładyator.** 2059

ZĘBY sztuczne 50 kop. Plomb 35 k. Wyrwanie zęba 10 kop. **Wymowianie zębów bez bólu.** Przeróbka i reparacye na poczekaniu. Lecznicza zębów, alicja **Główna № 55.** 3282

Przeciw koklaszowi, przy kaszlu, astmie, emfizemie, katarach krtań, oskrzeli i chorobach płac, wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy, „**Kosulin**“ aptekarza J. Saskiego w Brześciu Lit. Pozwolenie Rady Medycznej za № 847. Grand Prix w Hadze. — Cena flakona 1 rb. Żądać wszędzie. — W Łodzi u **Spießa.** 1369—d—

Szkoła koedukacyjna
M. GRZYBOWSKIEJ
Rozwadowska № 15
przyjmuje dzieci od lat 6. Początek lekcyi 1 września. Zapisy codziennie. 3192

Dnia 16 sierpnia 1911 r. otworzyłam przy alicji **Juliasza № 15** w prawej oficynie I-sze piętro

Za ład freblowski dla dzieci obojga płci od lat 3-eh. Jako aczenica pierwszego tego rodzaju zakładu p. Weryho w Warszawie i dzięki doświadczeniu, jakie zdobyłam, prowadząc przez kilkanaście lat z powodzeniem taki zakład, mam nadzieję, że i w Łodzi zdołam sobie zjednać zaufanie Sz. Rodziców i Opiekunów. Zapis od 4—7 p. p. codz. 3146 **Halina Pełzucka.**

Lekcyi kroju
sukien i okryć damskich oraz bielizny damskiej i męskiej udziela mistrzyni ochnu krawieckiego **Wydała patenty.** Ceny b. przystępne. Waunki dogodno. **Andrzeja 11 m. 2, parter**
Dowiedziwać się: Sklep monopolowy, Spacerowa 43. Tamże potrzebna jest kobieta lub dziewczynka do nastolat. 3170—31

KANTOR SŁUŻBY
rekomenduje bony, gospodynie, kucharki it. p., z dobremi świadectwami. Ul. **Piotrkowska № 27,** w podwórzu. 2751—10sc—i

Bardzo ładny **DOM**
do sprzedania z 5-ma mieszkaniami i dużym placem 40 łokci, front, 64 głębokości, przy szosie Zgierskiej. Blizsze wiadomości u Pani **Mas, Zgierska 144.** 3270

ASYSTENTKA
Szwajcarskich zakładów dla jąkających się, dyplomowana nauczycielka 3302

p. **Wanda Modero**
Mikołajewska 67 (parter) **powróciła.**
Usuwa wszelkie wady wymowy.

Pracownia Gorsetów
dawniej **Mikołajewska 58**
NATALII KĘDZIERSKIEJ
przyjmuje obstatunki i reperacye. 1575 **Piotrkowska 115 m. 6.** 1243

ZAKŁAD MEBLOWO-DEKORACYJNY
F. Drozdowski i S-ka
wł. F. Drozdowski i W. Ereciński
obecnie: **Nawrot № 23, telefon 16-63.**
Polecają wszelkie roboty w zakresie tapicerstwa wchodzące. Garnitury salonowe po niższych cenach. 2906

Szkoła prywatna T. MARKIEWICZA
Zawadzka № 9 (I piętro)
zajmuje się specjalnie przysposabianiem chłopców do niższych klas średnich zakładów naukowych wszelkich typów. Szkoła bogato zaopatrzona we wszelkie pomoce naukowe. Program nauk obejmuje także gimnastykę, śpiew i ślody. Siły nauczycielskie wybitne. 2799

Skład win
M. D. OKOJEWA
Dzielna № 11

podaje do wiadomości Szanownej Klijenteli, że kto chce mieć zdrow i normalny żołądek ten powinien pić wino żołądkowe **№ 7 M. D. Okojewa**, zatwierdzone przez rząd za Nr. 3478.

Wina żołądkowe **№ 7 M. D. Okojewa** niema w żadnych innych składach, a tylko w moim składzie przy ulicy **Dzielnej Nr. 11.** Posiadam również wina ruskie od 40 kop. do 2 rubli za butelkę, a zagraniczne od 1.25 do 5 rb. za butelkę, oraz różnego rodzaju trunki krajowe i zagraniczne. Oliwę do lampek mego wynalazku można otrzymać u mnie, a także na **Piotrkowskiej 291, Franciszkańskiej 60, Mikołajewskiej 89, Kątnej 52, Przędzalnianej 56 i 90, Sosnowej 3 i na Konstancyńskiej 13.** 1835

Dla instalatorów,
ogrzewania centralnych, wodociągów i kanalizacyi
Wyprzedaję wielkiego wyboru rur lanych, kamionkowych, patentowych, wanień, umywalk, klozetów, wszelkiej armatury, fittingów etc. oraz narzędzi ślusarskich i monterskich.
Fabryka maszyn J. ARKUSZEWSKI, Nowa № 5. 2845

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA KOEDUKACYJNA
PRZY ULICY PAŃSKIEJ № 4.
przyjmuje dzieci od lat 6, i grantownie przysposabia do szkół średnich. Lokal powiększony i higieniczny, przy szkole
Zakład Freblowski z ogrodem 3144
dla dzieci od lat 5. — Zapisy codziennie od godz. 9 rano do 6 wiecz.
PRZEŁO-ŻONE: Marya i Władysława Chojnackie.

Pierwsza Chrześcijańska Lecznicza chorób zębów i jamy ustnej.
Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztyfowe i wszelkie reperacyje po cenach umiarkowanych.
Gutzmana Elixir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania w czystości jamy ustnej. — **Łódź, Przejazd № 8.** 2573

Wykłady na oddziale przedziałniczym i tkackim przy Kursach technicznych w **KUJAWSKIEGO,** rozpoczynają się 15 września.
Informacji udziela i zapisy przyjmuje kancelarya kursów **Nowocegielniana 9,** codziennie w godzinach wieczorowych od 7 i pół do 10. 2843

Kursy nauki na każdym oddziale trwają pół roku, a wykłady w godzinach wieczorowych.

Stowarzyszenie
Majstrów Fabrycznych
Nowy-Rynek № 6.
Wydział rekomendacji pracy rekomenduje fachowców na wszelkie posady techniczne w każdej specjalności fabrycznej i każdego stopnia uzdolnienia. Na żądanie i przy porozumieniu udziela gwarancyi za rekomendowanym.
Przewodnicz. wydz. rek. pr. **Faliks Przedpełski**
Widzewska № 45, mieszk. 11. 1243

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów i jamy ustnej lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reperacje i przeróbki sztucznych zębów NA POCZEKANIU.

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Lecznicza chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Reentgenowski i Światłolecznicy

D-rów L. Falka, Z. Gołca i St. Jelnickiego,
Wólczańska № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych —
płaca za poradę 60 kop.

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11½—1½ pp. i od 7—8: w niedziele i święta od 8—10 rano
i od 12½ do 1½, po południu.

Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie pani Dr. Zand Tennenbaumowa
w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5½ — 6½ po południu. 1738r

Łódzka Centralna Klinika chorób zębów i jamy ustnej

niniejszem ma zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność,
że żadnych filii nie posiada ani w mieście ani poza
miastem (Pabjanice, Zgierz i t. d.).

Lecznicza znajduje się jak i dawniej w domu p. Pe-
tersilge ul. Piotrkowska 86, tel. 14-79. 747r

Tow. Akc. „Fr. KARPINSKI” w Warszawie.

Elektoralna № 35.

POLECA

KARPINSKIEGO

Kapiele z kwasu węglowego

(CO₂)

zastępujące kapiele w Nanheim, Kissingen.

Kapiele te, stosowane z przepisu lekarza, działają znakomicie w astmie, cierpieniach ner-
wowych, zapaleniach oskrzeli (bronchitis), rozedmie płuc, wadach serca i t. p., nie mniej do-
skonały środek do pobudzenia krążenia krwi.

Oprócz powyższych fabryka wyrabia:

Karpińskiego Kapiele

borowinowe z kwasem węglowym zastępujące fran-
zensbadzkie, krynickie, żegiostowskie, reinerckie i t. p.
jodowo-bromowe z kwasem węglowym,
bromowe z kwasem węglowym,
salsamiczno-sosnowe z kwasem węglowym,
siarczane z kwasem węglowym, zastępujące akwiz-
grańskie, buskie, soleckie, truskawieckie, piszczańskie i t. p.

UWAGA. Sole Karpińskiego do kąpieli są przygotowane w tabliczkach prasowanych, łatwo
rozpuszczalnych.

Broszury gratis i franco.

Żądać wszędzie.

Dr. H. Rueger

Nawrot № 1.

Choroby wewnętrzne.

Przyjm. 4—6 p. poł. 5028

Dr. med. W. Kotzin

Ulica PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 10—11 rano
i od 4—6 pp. 2763r
№ telefonu 21 19

Dr. med. Z. Gołc

Choroby skórne i weneryczne.
Ul. MIKOŁAJEWSKA № 18.
Godz. przyjęć: od g. 9—12 i od
6½ — 7½, wiecz., w niedziele i
święta od 9 do 12½,
№ telefonu 20-60 1877

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2
przyjmuje od 8—10½, i od 6—8.
Po poł., panie od 5—6. W nie-
dziele i święta od 8—1 r. 376r

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. Tel. 170.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Godziny przyjęć: panowie od g.
9—11 r. i 5—8 po poł., panie
4—5 po poł.; w niedziele i święta
8—12 r. 1463r

Dr. Sołowiejczyk

choroby dzieci i wewnętrzne
Specjal. cierpienia piersiowe.
Powróżił. 2665
Andrzeja 4, telefon 18-47.
godz. przyjęć: 9—10 r. i 5—6 pp

Dr. Maksymilian Papierny

POWRÓCIŁ
AKUSZER I SPECYALISTA
CHOROBY KOBIECYCH.
ulica Południowa № 23.
Telefon 16-85.
Przyjmuje do 11 rano i od 4½
do 6½ po poł. 333r

Dr. A. GROGLIK

Zachodnia 68 przy ul. Zielonej
Choroby skóry i włosów,
weneryczne i dróg moczowych.
Przyjmuje 8½—11½, r. i 6—8 w.;
panie 5—6 wiecz.
W niedziele i święta od godz. 9
do 12 rano. 2474-r

Dr. I. Silberstrom

przeprowadził się na ul. Zawadzka
№ 12. Choroby skóry,
włosów i weneryczne. Radykalne
usuwanie szpecących włosów.
Przyjmuje: od 11½—2½, p. p. i
od 5½—8½ w.
Panie: 4½—5½, po poł. W niedz.
do 3-ej po poł. 712r

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE,
SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH
Benedykta № 9.
(9—12 r. i 4½—7½, w.) 1483

Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120
Przyjmuje z chorobami wewnątrz-
nymi (spec. żołądka i kiszek).
Codziennie od 11-12 rano i od 5
do 7-ej po poł. 3500

Dr. A. S. Tennenbaum

Chor. wewnętrzne i dzieci.
(Choroby żołądka i kiszek).
Wachdunia № 49. 37
przyjm. od 8—9 r. i 5—7 p. 28

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skór-
nych, włosów, wenerycz-
nych lub dróg moczowych
Gabinet Reentgenowski i światło-
lecznicy. Krótka 4 tel. 13 41
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606
Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 w.
Dla pan osobna poręczalnia 425r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKÓRNE WŁOSÓW, (ko-
smetyka), WENERYCZNE I MOCZO-
PŁCIOWE I NIEMOCNE PŁCIOWE.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich HATA 606.
Ul. Południowa № 2.
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—3 w.
panie od 5—6 po poł. 1420-r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.
Syphilis, skórne, wenerycz-
ne, choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w.
dla dam od 4—5. W niedziele i
święta tylko do 1 rano 746r

Dr. Jan Cadorski

Akuszerya,
choroby chirurg. i kobiece
przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł.
Ul. Cegielińska 9 m. 4. 2671

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisł. Piakowski

PIOTRKOWSKA № 115
Przyjmuje: od 9—10 rano i od 5—8
wiecz., kobiety od 4—5. 1331-r

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ

(starszy) Telef. 17-14
Piotrkowska 103
Choroby wewnętrzne, dzieci
i kobiece. Przyjm. od 9½—11 r.
od 6—8 pp. 1426r

Dr. Skalski

powróżił.
Akuszerya choroby kobiece i we-
wewnętrzne. Przyjmuje od 3—5 po
poł. ul. Rokicińska 47, tele-
fon 18-19. 2942

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg mo-
czowych i weneryczne
CEGIELNIANA 14.
Od g. 11—1 i 4—7½ w. 76r

Dr. Mittelstaedt

powróżił.
Mikofajewska 67.
Przyjm.: od 8—9½, rano i 5—6½,
po poł. w niedziele i święta tylko
rano od 7—10 r.

Dr. Feliks Skuslewicz

Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.
Przyjmuje od 4—8 po południu
W niedziele i święta od g. 10—1.
Telef. 26-26. 507-d

Doktor medycyny EDWARD

BERNHARDT

Cegielińska 19
powróżił. 3110

Dr. G. Rotszpan

Dzielnia 34. Telefon 10-72.
powróżił. 2208

Dr. I. Lipszyc choroby dzieci.

1897 mieszka obecnie
Piotrkowska 108, tel. 13-01
przyjm do 10 r. i od 4-5 p. p.

Dr. Hejt

Srednia. 5 Spec. Choroby skórne,
włosow. weneryczne, kosmetyka.
Leczenie syphilisu salwasanem
EHRLIICH-MATA 60S.
Godziny przyjęć: od 8-1 po poł
i od 4-8 w. W niedziele i święta
od godz 9-2 pp. Poczekałnia dla
Pań oddzielna 535-r

INHALATORYUM

pod kierunkiem
Dr. Grabowskiego
przy chorobach organów oddechowych,
prza i przemiany materji (specjalnie
przy skrofulozie u dzieci). Otwarcie co-
dziennie prócz niedziel i świąt od go-
dziny 4-ej do 7-ej.
Spacerowa № 29. 2778r

Dr. med. LEYBERG

b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich.
powrócił.
Ch. skóry, wene. yczne i moczopłciowe
Godziny przyjęć: 10-1 i 6-8.
Dla pań 5-6, poczekałnia oddzielna.
W niedziele tylko do obiadu.
Krótka 5, telef. 26-50. 2113

Specjalista chorób wło- sów, skórnych (płagi i prysz- cze na twarzy) i wenerycz- nych (syphilis)

Dr. S. SZMITKIND
SREDNIA № 2.
Leczenie elektrycznością, masa-
żem i kosmetyczno.
Przyjmuje od 8 do 2-jej po poł.
i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. med. J. Szwarcwasser

Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe.
Specjalnie: choroby żołądka, ki-
szki i przemiany materji (cukro-
wa, podagra, otyłość itd.).
Niezbędne dla diagnozy analizy
chemiczna i bakteriolog. wydzie-
lin i krwi w laboratorium włas-
nem. Od 11-1 rano i od 5-7^{1/2}
po południu. 459r

Powrócił Dr. ROSENBLATT

Choroby uszu, nosa
i gardła.
PIOTRKOWSKA Nr. 35.
Przyjmuje od 10-11 i od 5-7:
w niedziele od 10-11. 2857

ZĘBY sztuczne od 75 k.
Piomby od 50 k.
na karczuka, złocie-
bez wyjęcia korzeni. Piombowanie
złotem, srebrem, porcelaną. Wy-
mowanie zębów bez bólu.
Przeróbka i reparacje na pocze-
kałnia. Lek.-dent. **S. LIPOWSKI,**
Piotrkowska 92. 381r

D-ka Felicya Goldberg

powróciła z zagranicy.
Mieszka obecnie
ul. Piotrkowska 107.

Lekarz-dentysta

J. Haberfeld
powrócił.
Telefon 17-31. 3244

STARSZY FELCZER

S. SUSZKIEWICZ
mieszka obecnie przy al. Kon-
stantynowskiej № 38.
3082 Telefonu 26-21.

AGATOL

proszek 20 i 35 k.
pasta 20 k.
eliksir 30 i 50 k.
St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12.
Najlepszy do zębów
Odnaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne
i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów
i konserwowania dziąseł. Odnacza się silnym i przyjemnym aro-
matem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przed-
wczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd.
Żądać wszędzie! 2607-0

Wiadomem jest całemu światu,

że na **PIĘGI, PRYSZCZE, WAGRY, mokre liszaje, KROSTY** i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpoznanej i uznanej przez powagi lekarskie

MYDŁA ks. KNEIPPA

z powyższą etykietą i napisem na każd. etyk. re-
prezent. Bez tego podp.—falsyfikaty. Po 40 k. ka-
wałek sprzedają wszystk. apt., skł. apt. i perfumerye.
Reprezentanci: **M. Niedźwiedz, Warszawa, Wspólna 5. 1591**

Kto pragnie

wzmocnić swój organizm, ten nie-
chaj przed obiadem pija niewielki
kieliszek wina „Saint-Raphaël”. Ża-
dajcie wszędzie tylko „Kompanii wi-
na St.-Raphaël, Valence (Drôme)
Francya. 2593

2593-2

MATKI, wystrzegajcie się bezwarto- ściowych naśladownictw!!!

Przeciw wyprzania i odparzania ciała u niemowląt stosujcie jedyną, nieporównaną i higieniczną 1323

Przysypkę M. Stena

z marką
SIOSTRA MIŁOSIĘDZIA z DZIECKIEM.
Pudełko z sitkiem 15 kop. Medal złoty.
Reprezentant dla Łodzi: **Gustaw ROSENTHAL.**

75%

ludzi cierpi od odcisków. Jedynym środkiem dla usu-
nięcia tego zła są **KRAŻKI**
„Richard”
wynalazek **D-ra HENRYKA WILDTA** w Warszawie
Dostać we wszystkich aptekach i składach aptecz-
nych. Wylączna sprzedaż na Królestwo u **Józefa Ka-
roleckiego,** Warszawa, Al. Ujazdowska 8 Proszę
zwracać uwagę na firmę „HENRYK WILD” i wystrzegać
się bezwartościowych naśladownictw. 2015

Zalecany przez pp. lekarzy

KEFIR B. PATZEROWEJ

Łódź, Mikołajowska 31
Dostawa do domów rano i po południu. 1680

POMALIN,

która dobrocią swoją zniewala każ-
dego do zarzucenia różnych nie-
dolnych naśladownictw. 3200

!!SPROBÓJCIE!!
raz jeden posmarować bacik
pomadką

Pasty **POMALINU** żądać wszędzie.
SKŁAD GŁÓWNY: Warszawa, Marszałkowska № 63, tel. 38-76.
Filia w Łodzi, Piotrkowska № 10, tel. 24-91.
Uwaga: Wskatek zatwierdzenia nowej marki fabrycznej, jak
wyżej na rysunku pudełka, marka—syrena czasowo pozostaje tylko
na kolorowych i dektarowych pudełkach. 3200

Lecznica

Dr. A. Steinberga

BENEDIKTA № 2, Telefonu № 22-62.
(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopedia. Mechano-terapia (skrzywiania kręgosłupa, choro-
by stawów, mięśni i kości), Gimnastyka lecznicza. Pracowała przy-
rządów ortopedycznych

Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie.
Leczenie chorób skórnych.

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsonalizacja. Stoso-
wanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektroiza.
choroby nerwowe.

Gabinet światłolecznicy. Kąpiele świetlne w gorącym
powietrzu. Kąpiele 4-komórkowe (wieś Zellen-Bad). 187r

Nowa metoda golenia.

Precz z niehygienicznymi, szcze-
cinowymi pendzlami do golenia!
(w Niemczech i Francji przez policje za-
bronione). 2740

Używajcie tylko krem do golenia „Sir” połączony
z „Plaisirem”.

Jest to nowy, antyseptyczny sposób, zastępujący golenie ręką
lub pendzlem. — Zajmuje połowę czasu.
Cena kompletu rb. 3, wystarcza prawie na rok cały.
Żądać we wszystkich lepszych zakładach fryzjerskich i per-
fumeryjnych.
Zastępca na Cesarstwo i Królestwo:
H. Neuman, Łódź, Piotrkowska 89. Telef. 16-20.

PLACE STOKI.

są do sprzedania na spłacie
w majątku

NAJTAŃSZE MIESZKANIE.

Nabycie placu i zbudowanie domu na granicy dworskim w Sto-
kach jest dlatego takim dobrym interesem, że podatek od niego jest
nadzwyczaj mały, zaledwie kopiejkowy, gdy tymczasem domy sta-
wiane na gruntach przyłączonych do miasta, które najczęściej są
włościańskie i takowych dzielić na części nie można i kto zaś taki
grant kupi, może stracić swoje pieniądze, być usuniętym z placu
przez komisję włościańską: otóż takie domy, mają duże podatki
miejskie na policje, bruki, szpitale, wojsko, oświetlenie, gdy tymcza-
sem domy, stawiane na gruntach dworskich, żadnych takich podat-
ków mieć nie będą.
Postawienie domu nie przedstawia też żadnego ambarasu i
nie potrzeba, tak jak w mieście, ani planu, ani dozoru budowniczego.
Nabywający jest zaraz właścicielem hipotecznym placu. Tylko
taki nabywca, który robi akt wprost w wieczystej księdze hipotecz-
nej przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie, ma pewność dobrego
kapna i bezpieczeństwo, że go nikt nigdy z własności nie wyrąuje.
Place w **Stokach** są położone o pół
godziny drogi pieszej
od środka Łodzi i kwadrans drogi od Niciarni i Widzewa.
Blizsza wiadomość we dworze w Stokach. 3174

owarzystwo Akcyjne

Rzeźni Miejskich w Rosji

WARSZAWA, Krakowskie Przedmieście № 5.
ŁÓDŹ, Rzeźnia Miejska.

poleca: 1) wlosień tapicerski, 2) krew suszoną, 3) maczkę
mięsną, 4) kupuje i sprzedaje skóry surowe, mo-
kre i suche. 2 00-20

W 8-io klasowym zakładzie naukowym żeńskim z kursem męskich gimnazyów filologicznych

Zofii Libiszowskiej

przy ul. Zawadzkiej № 37.
Kancelarya szkoły przyjmuje zapisy nowowstępujących
uczenic do klas sześciu włącznie codziennie, z wyłączeniem
świąt i niedziel, od godziny 10-jej rano do 5-jej po południu.
Egzaminy, wstępne i poprawkowe 2-go września, lekcye
4-go września. 2939

7-mio KLASOWA SZKOŁA ŻEŃSKA BRONISŁAWY OKUSZKO-KONARZEWSKIEJ Spacerowa 21.

wspomagana przez Tow. popierania średn. szkół żeńskich w Łodzi.

Zapisy do klas: wstępnej, I, II, III, IV, V, VI i VII odbywać się będą od dnia 22 sierpnia codziennie od godz. 10 do 2-jej. Egzaminu rozpoczną się 6 września. — Lekcje 7 września 2771

PLACE

przy ulicy Senatorskiej od Widzewskiej na nowej przedłużonej ulicy Senatorskiej łącząc z Łęczycką i Rawską są na dobrych warunkach do sprzedania. Wiadomość w składzie drzewa p. Maksu Jakubowicza ul. Pańska № 92. 2793

HENRYK GOLDE

Łódzka fabryka

Przetworów i tekur smołowcowych

Łódź-chojny (obok stacji). Kantor: ulica Skwerowa № 20 (róg Składowej).

TELEFON № 17-76.

Poleca:

Tektury smołowcowe (papy) wszystkich gatunków

Masę klejową (Klebemasse).

Carbolineum oraz wszystkie artykuły, w zakres krycia dachów wchodzące.

Sprzedaż smoły z miejskich Zakładów Gazowych.

Uwaga. Każdy rulon papy zaopatrzonej jest etykietą z marką fabryczną.

3268

Piotrkowska 157

ŻEŃSKA SZKOŁA HANDLOWA Lucyny SIENNICKIEJ

zawiadamia, że egzaminu wstępne i poprawkowe będą się odbywać d. 29 i 30 b. m. — Lekcje d. 1 Września. 2755

Zjednoczone Fabryki Wyrobow Ogniotrwałych dawniej C. KULMIZ

Towarzystwo z ograniczoną poręką

Główna fabryka: Saarau pod Wrocławiem, założona w r. 1850. Oddziały fabryk: Markt-Redwitz w Bawarii i Halbstadt (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju; Cegły szamotowe i Dinasowe; Cegły odporne na działanie kwasów; Płyty i Rurki.

Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów. — Robotników obecnie około 1500.

REPREZENTANT na Łódź i okolice:

B. Łoziński Łódź — Pasaż Szulca 3, Telefon 547. 2905r30

Remiza „BRISTOL”

Właśc. A. REUMANN (dawn. Bartosz), wynajmuje elegancie karety, powozy etc. na godziny, dnie i miesiące dla jazdy po mieście, do miast sąsiednich i na polowanie po cenach umiarkowanych. Staranna obsługa! Ul. Piotrkowska № 119, telefon № 1053. 2849r

KRAWIEC MĘSKI

M. Wierzbicki

po długoletniej praktyce w Warszawie i zagranicą, otworzył zakład przy

ul. Głównej № 9, blisko Piotrkowskiej.

Obstalunki przyjmuje z własnych i powierzonych materiałów po cenach bardzo przystępnych 3220

Szkoła prywatna

A. RYBAKA

Pasaż-Szulca № 11.

Zapis uczniów codziennie. 3240

FABRYKA

BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA

Walentego

Przybysza

w Łodzi, Widewska 5, (róg Średniej).

Telefon 22-13.

Nagrodzona wieloma medalami.

Specjalność: Kosze do fabryk.

Wyrabiam:

Meble bambusowe płaszem kryte, Meble bambusowe matą kryte, Bambusowe etażerki, Bambusowe stoły do kwiatów, Bambusowe garniturki dziecinne, Bambusowe parawany, Bambusowe ekrany, Kosze do podróży, Kosze do kieliszy, Kosze do papieru, kosze walizowe, Kosze do żywych kwiatów, Kosze do robionych kwiatów, Meble ogrodowe, mebleki dla lalek Koszyeczki do bałek, Kosze wszelkiego gatunku na obstalunek gotowe dla pp. piekarzów Fabryka na Widzewskiej № 5 przyjmuje wszelkie obstalunki, z dokładnym wykończeniem, po możliwie najniższych cenach. 1435

Potrzebny zaraz do składu aptecznego UCZEŃ STARSZY chrześcijanin, dobrze obeznany z czynnością składowo-apteczną lub

SUBJEKT

władający językiem niemieckim; dowiedzieć się w składzie aptecznym J. Taszyńskiego, Miłsza 53, róg Lipowej. 3298

2 lokale

do wynajęcia dla ślusarni lub stolarni, zaraz lub od 1-go października. Długa № 99. 3280

Zeńska 7-mio klasowa Szkoła polska Z. PĘTKOWSKIEJ

W Łodzi, ulica Wólczńska № 55.

Zawiadamia, że egzaminu wstępne i poprawkowe rozpoczną się 1-go września, — lekcyjne 4-go września. Kancelarya szkoły przyjmuje podania codziennie od g. 11—4, począwszy od 21-go sierpnia. 2693

ZAKŁAD FIEBLAWSKI

Anny Pętkowskiej

Wólczńska № 55,

przyjmuje dzieci od lat 3. — Zapisy rozpoczną się 26-go sierpnia. 2697

KTO

jeszcze nie kupił placu pod letnie mieszkanie w Rąbieniu, niech się spieszy, gdyż z chwilą gdy będzie przeprowadzony tramwaj konny do szosy, ceny będą podwójne i za gotówkę. Są jeszcze do nabycia place po 3—3¹/₂ i 4 kop., z zagajem sosnowym 7 kop. za łokieć kwadratowy, na rozpląt. Od przystanku tramwaj Aleksandrowskich do granicy Rąbienia pół wiorsty, od miasta Aleksandrowa 1¹/₂ wiorsty Miejscowość prześliczna, gdyż wokoło lasy. Wiadomość u inż. Czesława Chlebowskiego ul. Widewska № 106A i na miejscu w Rąbieniu we dworze w niedzielę cały dzień, w srodek i piątek po południu. 5214

W 7-mio kl. Szkole Handlowej Zeńskiej

C. Waszczyńskiej

egzaminu wstępne i poprawkowe w klasach przygotowawczych zaczną się dnia 26-go sierpnia, w klasach wyższych 29-go sierpnia. — Lekcje 2-go września. — Podania o przyjęcie przyjmuje kancelarya Szkoły codziennie oprócz niedziel i świąt. — Szkoła została przeniesioną na ul. Zieloną № 15, do własnego specjalnie wybudowanego domu. 2753

Tania biblioteka PUBLICZNA

Tow. „Wiedza”, Rozwadowska № 15

otwarta jest w dni powszednie od godz. 6—8 wiecz., w niedziele i święta od 1—3 po poł. Książki wypożyczają się bez zastawu za opłatą 5 kop. miesięcznie. Księgozbiór liczy 5,000 tomów. 2867

7-io klasowy zakład naukowy żeński

MARYI SZCZYGLIŃSKIEJ

z dniem 1-szym lipca został przeniesiony na ulicę Widzewską № 119 do specjalnie urządzonego lokalu. Zapis uczęnie rozpoczął. Egzamina d. 31 sierpnia. Rok szkolny 2 września. 2829

Wielka Wyprzedaż

po cenach niebywale niskich

konfekcyi męskiej,
damskiej i dziecinnej

L. Kleinoth

99 Piotrkowska 99.

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA KOEDUKACYJNA

JADWIGI MODRYGAJŁO

ŚREDNIA № 71. ŚREDNIA № 71. przyjmuje zapisy uczniów i uczenie w godzinach od 10-jej rano do 4-jej po południu. Początek roku szkolnego 1-go września. 3210

Ogród Müllera
Mikołajewska 40

Wielka oryginalna

Dziś dnia 2-go Września:

3344

Ogród Müllera
Mikołajewska 40

MASKARADA OGRODOWA

z tańcami na sali.

W razie niepogody zabawa odbędzie się w Niedzielę, dnia 3-go Września

Początek o godz. 7^{1/2}, wiecz. — Wejście dla Panów 65 kop., dla Pań 35 kop.

„ODEON” Zmiana programu

Sobota, Niedziela i Poniedziałek d. 2, 3 i 4 Września

Wybitne obrazy:

Wycieczka po Tuńskim jeziorze — natura.
Do laury Bleirola — komiczny. Dusza artystki — dramat. Obcasy Kubusia — komiczny.
Oskarżyciel
dramat, i wiele innych. 2887

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA OGÓLNA

Ludwika Jabłońskiego

przy ul. Gubernatorskiej 36.

przyjmuje zapisy uczniów i uczenic codziennie w godzinach od 9 ej do 1-ej rano i od 6-ej do 8-ej wiecz.—Lekcje rozpoczynają się 11-go września. 3330

W szpitalu Małż. Poznańskich (ul. Targowa 1/3) wakują posady

UCZENIC-PIELĘGNIAREK

zglaszać się do Kancelaryi Szpitala. 2899

Krajowa Spółka Gorzelnicza

Hr. TARNOWSKI, ZALEWSKI i S-ka poleca szanownej publiczności **spirytus denaturowany** w 1/4 wiadra 45 kop. i 1/40 wiadra 10 kop. w detalu, oraz na hart. Spirytus w kawałkach bardzo praktyczny. Wszelkie **artykuły techniczne** ogrzewane i oświetlane denaturatem, jako to: Lampy, Latarnie, Samowary, Kachenki, Żelazka i t. p. rzeczy w sklepie swym przy ulicy Zielonej № 6, telefon 15-72. Sprzedającym w sklepach odpowiedni rabat. Wyrabia się pozwolenia na sprzedaż denaturatu w sklepach i poszukuje takowych.

Z poważaniem **Józef Zaborowski.**
Zarządzający oddziałem w Łodzi. 2865

ŁÓDZKIE

RZEMIEŚLNICZO-PRZEMYSŁOWE TOWARZYSTWO POŻYTKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWE

Piotrkowska 271. — — — Piotrkowska 271.

Przyjmuje na oszczędność:

Na każde żądanie 4%		
Za wypowiedzeniem 3-ech miesięcznym 4 1/2%	3228	
„ „ 6-cio „ 5%		
„ „ rocznym 6%		

oraz wydaje pożyczki na dogodnych warunkach **ZARZĄD.**

KUPIĘ MOTOR elektryczny

o sile 3—4 koni, mało używany
Zgłaszać się: ulica Piotrkowska
№ 225 1-sze piętro, Kalinowski,
między 2 a 4 po poł. 3322

Patrzemy młody człowiek

do załatwiania interesów w kantorze i na mieście z grantowną znajomością języka niemieckiego. Oferty: „Rozwój” — składać w języku polskim i niemieckim pod lit. K. T. 225 3324

PLAC do sprzedania zaraz w bardzo dobrym punkcie przy ul. Zgierskiej na Zabardziu obok stawa i tramwai zgierskich, 40 łokci szeroki i 90 głęboki. Wiadomość w hotelu „Victoria” a portyera. 3312

Z powodu choroby

są do sprzedania tania **dwie pary koni roboczych;** dwa wozy, oraz powóz pół-kryty i aprząd do wyjazdu. Praca stała latem i zimą w jednej z większych firm łódzkich. Cena przystępna. Oferty w administracji „Rozwoju” M. M. 3334

DO RAJSERNI potrzebny

Starszy Robotnik któryby umiał ważyć i wpisywać materiały. Wiadomość a portyera, ul. Karola 19. 2895

„BOROL”

Jedyny, bezwonny, nieszkodliwy i konserwujący środek do prania bielizny. Nie zawiera w sobie chlorka, sody i t. p. ostrych substancji, jak również używane tychże jest zupełnie wykluczone. Czyni pranie tańszem i krótszem, gdyż przy używaniu „BOROLU” mniej wychodzi mydła i wymagalne jest tylko jednorazowe lekkie zepranie bielizny, ażeby otrzymać jej pierwowotną śnieżną białosć. Usuwa wszystkie bez wyjątku plamy, zmiękcza wodę i działa nadzwyczaj dezynfekcyjnie, przez co zalecany jest do domów prywatnych, pralni, zakładów leczniczych, restauracji i hoteli.

Wyłączna sprzedaż na Królestwo Polskie:

A. W. Kąsinowski,

Łódź — ulica GŁÓWNA № 53.
Żądać wazędziel 3328

A. Żelazowski

Adwokat przysięgły

Mikołajewska 21 (dawna poczta) **powrócił.** 3326

DO

odstąpienia

sama hipoteczna 3,000 rubli na 8% po 8-ia tysiącach, bez towarzystwa. Wiadomość: Skwerowa № 8, kantor przewozowy, A. Janowskiego. 3278—3—1

Franciszek GLUGLA

Łódź, Południowa 28. Tel. 817

właściciel największej łódzkiej elektrycznej

Fabryka palona kawy „TRYUMF”

poleca pp. kupcom, handlującym i cukiernikom znane ze swej dobroci palone kawy we wszelkich gatunkach i cenach. Dla nerwowych i chorych na serce, nie wyłączając dzieci, polecam wyborne kawy bez kofeiny w oryginalnem własnem opakowaniu. — Chemiczne Laboratorium Dr. A. ADFRECHTA w Berlinie kontroluje zawartość kofeiny w kawach „TRYUMF”. Kawy moje odznaczono na wystawie wszechświatowej w Rzymie najwyższą nagrodą „Grand Prix” i złotym medalem złotym. Na wystawie rosyjskiej w Mile... złotym. 1521

Przy szkole przygotowawczej **JADWIGI ZAWADZKIEJ**

(Spacerowa № 17) został otwarty wzorowo urządzony

Zakład Freblowski

pod kierunkiem ratynowanej specjalistki z instytutu **D-rowej Weryho-Radziwiłłowiczowej.**
Zajęcia 5-go września. — Zapisy codziennie od 10—2-ej i od 4—7-ej. 2877

W SZKOLE prywatnej z kursami

PRZEMYSŁOWO-RĘKODZIELNICZYMI

w Łodzi, Wólczańska № 139

zapis nowowstępujących uczniów odbywa się codziennie. Początek lekcyj 4-go września. Zadaniem szkoły jest gruntowne wykształcenie ogólne w zakresie średnim i jednocześnie fachowe uzdolnienie młodzieży w obranej specjalności.

2875

Przełożony szkoły **A. Tucholski**

Brykiety

z węgla kamiennego.

Sprzedż **na wagę** wyłącznie: Przejazd 80a.

Sprzedż na sztuki: Przejazd 21 i we wszystkich sklepach spożywczych i t. p.

PODPAŁKI sosnowe w pęczkach po **6 kop.**

Składy węgla i drzewa p. f. „**DRZEWO**”

Przejazd 21 i 80a. — Tel. 17-09 i 28-60. 2797

Przy granicy miasta **w Nowem Rokiciu** obok szosy pabianickiej

są **PLACE** różnej wielkości
do sprzedania.

Przystanek tramwajowy na miejscu.

Wiadomość u właściciela **Otto Krause** cegielnia, Nowe Rokicie, Telefon nr. 12-02.

TECHNICZNE ARTYKUŁY,

**Armatury, Narzędzia,
Rury do gazu i wody.**

Rury świdrowe.

**Tokarnie i wiertarnie.
Stal narzędziowa i spawalna.**

Zelazo, Blachy.

**Drut, Sruby i Gwoździe.
Metale.**

Ma zawsze na składzie

4446

KAROL SOMYA

Łódź, PIOTRKOWSKA № 192.

Szkoła rysunkowa

J. LEMANA, Południowa № 2.

Rysunki, malarstwo, modelowanie, kreślenie Model żywy (akt i głowa) oraz sztuka stosowana. Osobny oddział dla dzieci i osobny dla rzemieślników z uwzględnieniem specjalności. Zapisy codziennie od 4 do 5 i od 8 do 9 wiecz. Lekcje rozpoczynają się 1 września. 3198

MASZYNY DO SZYCIA
KOMPANJI SINGER

MASZYNY
RĘCZNE

OD **25** R.

MASZYNY
NOŻNE

OD **40** R.

WYPŁATA RATAMI od 1 RUB. TYG.

NASZE MAGAZYNY

znajdują się:

W ŁODZI

ulica Piotrkowska 86,
„ Piotrkowska 273,
„ Konstantynowska 35,
„ Zgierska 9. 1469

W Pabianicach

ul. Zamkowa dom Schmidta.

Fabryka cegły piaskowo-wapiennej

„SILO”

I. Dargiewicz i S-ka

w Rudzie pod Łodzią.

Poleca swoją cegłę o gwarantowanej wytrzymałości 150 — 250 klg. na 1 cm. kwadr.

Telefon № 548. — Skrzynka pocztowa 374.

Biurowo sprzedawca w Łodzi **Nikołajewska № 21, m. 5,**
Żądajcie próby. 2681

Warsztat ślusarski

na ul. Rzgowskiej Nr. 77 jest do sprzedania. Wiadomość w restauracji, ulica Włodowska № 249, u G. Firussa. 5284

Prywatny Zakład Naukowy A. ZIMOWSKIEGO

PIOTRKOWSKA 271
przyprowadza uczniów do wszystkich średnich Zakładów Naukowych. Kancelaryja szkoły otwarta codziennie i przyjmuje zapisy kandydatów od godz. 9 rano do 6 po południu. Lekcje rozpoczyna się 31 sierpnia. 3116

Kantor ekspedycyjno-przewozowy

W. Chądzyński i W. Winnicki

Spacerowa 27.

Ekspeduje towary na stacje wszystkich dróg żelaznych. — Dostarcza towary na stacje i ze stacji. — Zawiera umowy na stałą dostawę do fabryk i kantorów. — Uskutecznia przeprowadzki. 2647

Zaleśny i Derejski

Łódź, ulica Dzielna № 29.

SPECYALNY ZAKŁAD

Tapicersko - Dekoracyjny.

Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie tapicerstwa wchodzące, oraz zamówienia na dekorację. 3178

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii — srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 23.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i apinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cecha uczennice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. **Na miejscu duży wybór manekinów.**

Przyjmuje się obstalanki podług zdjętej miary. Zamiejscowym wysłać się za zaliczeniem pocztowym. 3456r